

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

**НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
И АНАЛИЗИ**

БЮЛЕТИН

12

**Икономически анализ
на дейността на лечебните
заведения за болнична помощ
в системата на общественото
здравеопазване в Р България
за периода 2010-2011 г.**

София, 2012

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
И АНАЛИЗИ

БЮЛЕТИН
12

Икономически анализ на дейността
на лечебните заведения
за болнична помощ в системата
на общественото здравеопазване
в Р България за периода 2010-2011 г.

София, 2012

Изданието е подготвено от експерти в отдел „Информационни ресурси и анализи” в Националния център по общественото здраве и анализи.

Икономически анализ на дейността на лечебните заведения за болнична помощ в системата на общественото здравеопазване в Р България за периода 2010-2011 г.

ISSN 1314-0949

София, 2012 г.

Редактори: *доц. Християн Грива, гл. ас. Красимира Дикова, ас. Румяна Коларова, ст. ас. Тодор Кундуржиев*

Издава: *Национален център по общественото здраве и анализи*

Предпечатна подготовка и печат: *Национален център по общественото здраве и анализи*

Тираж: 100

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	3
Приходи на лечебните заведения за болнична помощ	5
Разходи на лечебните заведения за болнична помощ	10
Дейност на персонала на лечебните заведения за болнична помощ	19
Основни икономически показатели за дейността на лечебните заведения за болнична помощ	26
Заключение	43
Приложение 1. Списък на включените в бюлетина групи лечебни заведения за болнична помощ.....	49
Приложение 2. Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ	50
Приложение 3. Разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ	58
Приложение 3а. Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ	62
Приложение 4. Разходи на стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ	70
Приложение 5. Дейност на групите лечебни заведения за болнична помощ	74
Приложение 5а. Персонал по категории на групите лечебни заведения за болнична помощ	76
Приложение 6. Икономически показатели за дейността на групите лечебни заведения за болнична помощ	78
Приложение 7. Среден разход на един преминал болен в стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ	80
Приложение 8. Среден разход за един леглоден в стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ	82

Използвани съкращения

ДЗОФ	Доброволен здравноосигурителен фонд
ДПБ	Държавна психиатрична болница
ЗЛЗ	Закон за лечебните заведения
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НЦОЗА	Национален център по общественото здраве и анализи
САГБАЛ	Специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение
СБАЛББ	Специализирана болница за активно лечение на белодробни болести
СБАЛПФЗ	Специализирана болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания
СБДПЛ	Специализирана болница за долекуване и продължително лечение
СБДПЛББ	Специализирана болница за долекуване и продължително лечение на белодробни болести
СБЦО	Специализирани болници и центрове по онкология
СБР	Специализирана болница за рехабилитация
СБР-НК	Специализирани болници за рехабилитация – Национален комплекс
ЦКВЗ	Център за кожно-венерически заболявания
ЦПЗ	Център за психично здраве
УНМБАЛ	Университетски и национални многопрофилни болници за активно лечение

ВЪВЕДЕНИЕ

Необходимостта от анализи на разходите в системата на здравеопазването като цяло и в отделните негови подсистеми – за извънболнична помощ, за болнични грижи, за лечение на конкретни заболявания и т.н., започва да се осъзнава през втората половина на XX век и води до създаването на науката икономика на здравеопазването през 1965 г.

През 1993 г. в системата на общественото здравеопазване на България бе разработена и въведена **Единна методика за разделно отчитане на разходите в здравните заведения по видове разходи и типове заведения.**

Основната цел на разработването на методиката е подготовка на прехода от централизирано бюджетно финансиране на здравните заведения към заплащане според извършена дейност. Като допълнителна полза бе очертана възможността за подобряване на управленския контрол върху разходите на болничните лечебни заведения. Първоначалният обхват на действие на методиката са областните и общинските лечебни заведения за болнична помощ. Тази методика е изчерпателно описана в бр.1 на бюлетина „Икономическа информация в здравеопазването”, изд. НЦЗИ, 1993.

Методиката позволи детайлното разпределение на пълните годишни разходи на лечебните заведения по видове разходи (бюджетни параграфи) съгласно Единния бюджетен класификатор на Р България във всяко отделение на болничните лечебни заведения и приемно-консултативните блокове към тях.

От 1997 г. методиката за разделно отчитане на разходите е утвърдена със заповед №РД-09-194 на министъра на здравеопазването на България с цел подобряване на анализа и контрола на икономическите процеси в здравеопазването. С тази заповед се разширява и обхватът на действие на методиката, като освен областните и общинските болници се включват всички здравни заведения на централно подчинение на Министерството на здравеопазването – в т.ч. специализираните и университетските болници.

Понастоящем годишни отчети по методиката за разделно отчитане на разходите се подават в регионалните здравни инспекции от всички лечебни заведения за болнична помощ в системата на общественото здравеопазване, с изключение на частните.

На базата на тези годишни отчети в Националния център по общественото здраве и анализи се обобщава информацията за приходите, разходите и тяхната структура и

се изчисляват основните икономически показатели за дейността на лечебните заведения – а именно:

- среден разход на един преминал болен;
- среден разход на едно болнично легло;
- среден разход на един реализиран леглоден;
- среден разход за лекарства в един леглоден;
- среден разход за храна в един леглоден.

Тези показатели отразяват съотношението на извършените от лечебните заведения разходи към постигнатите резултати от дейността (преминали болни, реализирани леглодни и т.н.), използват се за оценка на икономическата ефективност на дейността на лечебните заведения и се изчисляват както за всяко отделение в лечебното заведение, така и средно за лечебното заведение.

Възможно е и изчисляването на средните стойности на икономическите показатели за обособени групи лечебни заведения в зависимост от техния тип – специализирани, многопрофилни, психиатрични и т.н., което позволява постигането на сравнимост на дейността по отношение на икономическата ефективност на различните видове отделения, отделните лечебни заведения, проследяване на значимите отклонения от средните стойности и откриване на причините за тези отклонения.

В системата на общественото здравеопазване, и в частност в системата на болничната помощ, от 1990 г. насам се извършиха редица промени, засягащи както начина на регистриране на лечебните заведения и тяхната собственост, описани в ЗЛЗ, така и начините на финансирането им.

В съответствие с измененията в ЗЛЗ (ДВ, бр. 59 от 31.07.2010 г.), диспансерите в страната бяха преобразувани в центрове или специализирани болници. Това налага и самостоятелното анализиране на периода 2010-2011 г. по отношение на дейността, приходите, разходите и икономическите показатели на болничните лечебни заведения.

ПРИХОДИ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Основните източници на приходи за лечебните заведения за последните години и през 2011 г. са Националната здравно осигурителна каса (НЗОК) – за лечение на болни, лекувани по клинични пътеки и Министерството на здравеопазването (МЗ) – за лекуваните болни извън клиничните пътеки по НРД. Други източници на приходи са приходите от продажби на услуги, т.е. заплащано от пациентите лечение, приходи от други продажби, други приходи и от дарения. В настоящия анализ приходите са групирани в пет източника за по-голяма яснота на графиките. За всяка група лечебни заведения структурата на приходите от гореизброените източници е различна. Част от приходите на много от групите са под формата на централна доставка на лекарства, консумативи и апаратура от бюджета на МЗ. (**Приложение 2**)

В приложенията към анализа отново се разглежда показателя приход в лева на едно болнично легло, като измерител на финансовата осигуреност на групите лечебни заведения. Този показател дава представа за умението на лечебните заведения да привличат приходи и е косвен показател за качеството на обслужване и лечение при съпоставката на относително еднотипни групи лечебни заведения.

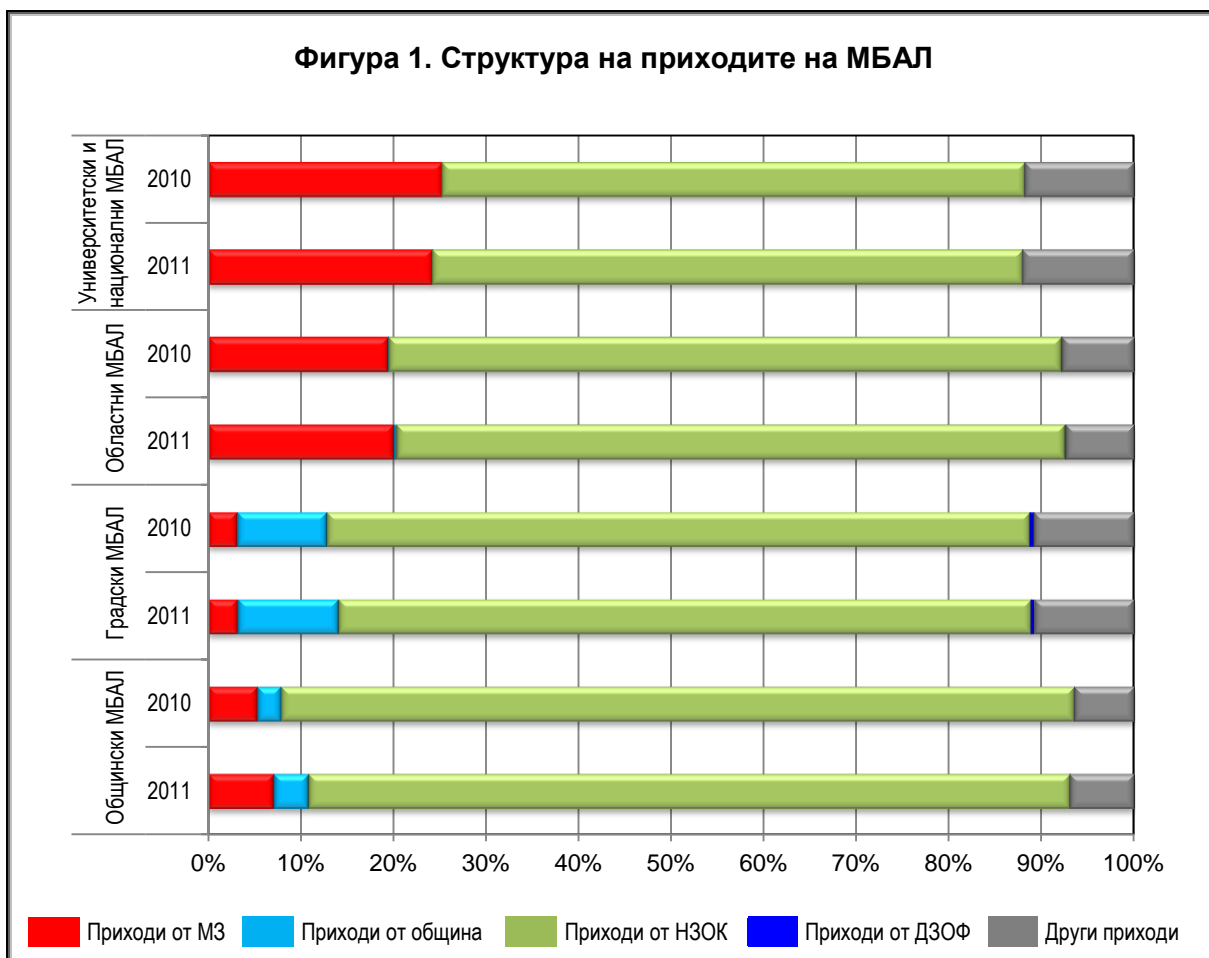

Приходи на многопрофилните болници за активно лечение

НЗОК е основния източник на приходи във всички групи на многопрофилните болници за активно лечение, като за групата на общинските болници процента на финансиране през 2010 г. и 2011 г. надхвърля 80%. В групите на областните и градските МБАЛ относителния дял на приходите от НЗОК също е висок – над 70%.

Над 24% от общите приходи на университетските и националните МБАЛ и 20% на областните МБАЛ са получени от МЗ. За останалите две групи болници приходите от МЗ са минимални, а в градските МБАЛ приходите от общината са три пъти по-високи от тези получени от МЗ.

В групите на университетските и градските многопрофилни болници над 11% е дела на други приходи. В останалите две групи този дял е 7% през 2011 г. (*Фигура 1*)

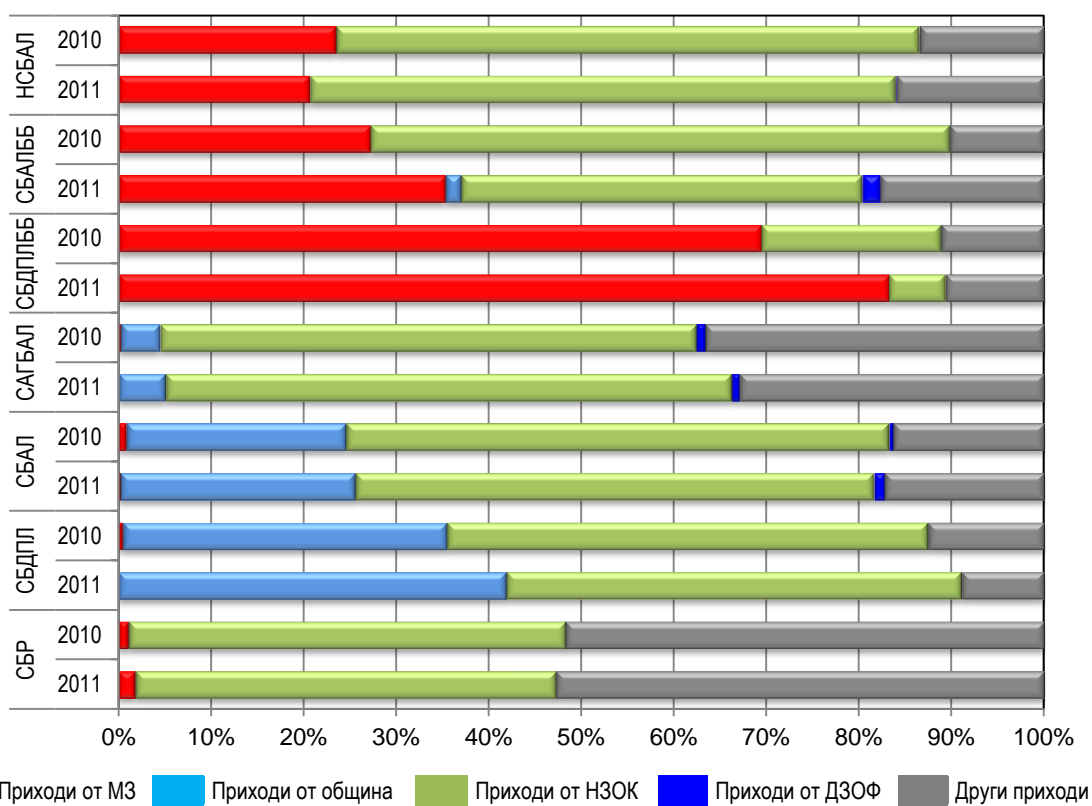

Приходи на специализираните лечебни заведения за болнична помощ

Структурата на източниците на приходи в групата на специализираните лечебни заведения за болнична помощ е значително по-разнородна в отделните подгрупи в сравнение с тази на многопрофилните болници за активно лечение.

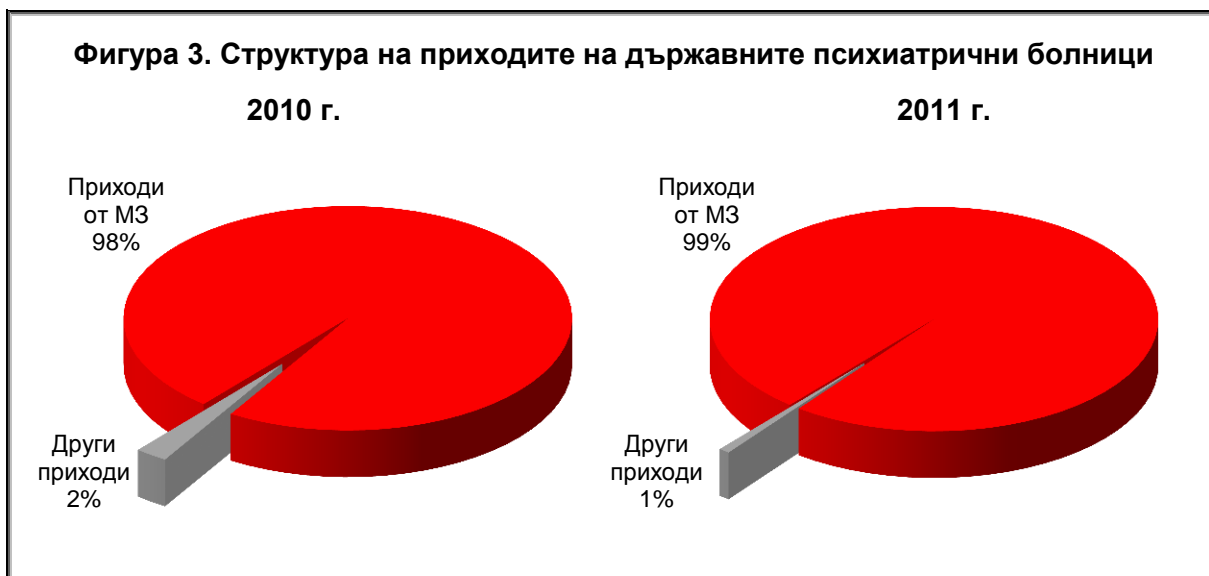
Както се вижда на **Фигура 2** и в **Приложение 2**, МЗ е основен източник на приходи за специализираните болници за продължително лечение и долекуване на белодробни болести. НЗОК е с най-висок дял на приходи при специализираните болници за активно лечение на белодробни болести, националните специализирани болници, специализираните акушеро-гинекологични болници и специализираните болници за активно лечение. Специализираните болници за долекуване и продължително лечение са получили най-много приходи от общината – 40% и около 50% от НЗОК през 2010 г. и 2011 г. В групите на СБР и на САГБАЛ през 2011 г. висок дял имат другите приходи – 53% и 33%, а приходите от НЗОК са съответно 45% и 61%.

Фигура 2. Структура на приходите на специализираните болници

Приходи на държавните психиатрични болници

Във всичките болници от групата на ДПБ приходите са формирани почти изцяло от МЗ, тъй като те са изцяло бюджетни организации (не са търговски дружества). През двете години обаче се отчитат около 3% други приходи. (**Фигура 3, Приложение 2**)

Приходи на специализираните болници и центрове по онкология

През 2010 г. след изменение в Закона за лечебните заведения областните диспансери със стационар бяха преобразувани – диспансерите за психично здраве в центрове за психично здраве; диспансерите за кожно-венерически заболявания в центрове за кожно-венерически заболявания; диспансерите за пневмофтизиатрични заболявания в специализирани болници за активно лечение по пневмофтизиатрични заболявания; диспансерите за онкологични заболявания в специализирани болници за активно лечение на онкологични заболявания и комплексни онкологични центрове – за удобство в анализа са обобщени като Специализирани болници и центрове по онкология (СБЦО). В настоящия анализ в групата на СБАЛПФЗ са включени и съществуващите СБАЛПФЗ в Бургас и Пловдив.

Основният източник на финансиране на всички групи бивши диспансери през 2010 г. са общинските бюджети. През 2011 г. основният източник на приходи в различните групи се променя.

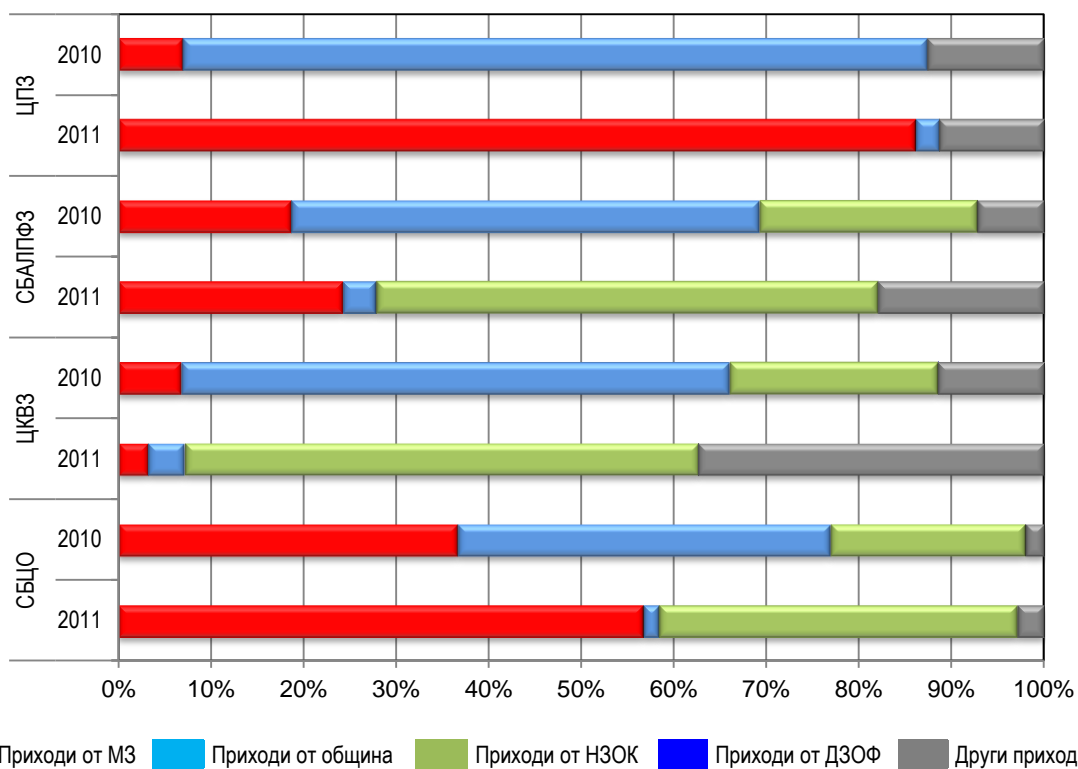
В центровете за психично здраве няма постъпили приходи от НЗОК. Основният източник на приходи за тази група през 2011 г. става МЗ, а другите приходи са около 11%.

В групата на лечебните заведения за онкологични заболявания през 2011 г. приходите от общината остават незначителни, а тези от МЗ нарастват до 57%. Приходите от НЗОК нарастват и достигат до 39%.

В центровете за кожно-венерически заболявания през 2011 г. основният източник на приходи е НЗОК, като дялът им е равен на приходите, които са получени от общината през 2010 г. Висок дял през 2011 г. имат и другите приходи – 37%.

През 2011 г. в групата на СБАЛПФЗ дялът на приходите от НЗОК е над 50%. Този от МЗ също леко се е повишил в сравнение с предходната година, а дялът на другите приходи е достигнал 18%. (*Фигура 4, Приложение 2*)

Фигура 4. Структура на приходите на специализираните болници и центрове

РАЗХОДИ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

В този раздел се разглеждат капиталовите разходи за придобиване на дълготрайни активи и пълните текущи разходи на лечебните заведения (общо за болничните отделения и приемно-консултативните кабинети) през 2010 г. и 2011 г. (**Приложение 3 и 3а**)

Разходи на многопрофилните болници за активно лечение

Капиталовите разходи за придобиване на дълготрайни активи през 2010 г. в групите на многопрофилните болници са разпределени по следния начин - 65% са извършени от УНМБАЛ, 22% в областните МБАЛ, в общинските МБАЛ – 11%, а в градските МБАЛ – 2%. През 2011 г. разходът за капиталови инвестиции в групата на университетските МБАЛ намалява до 48%, докато в другите три групи се наблюдава нарастване, както в абсолютни стойности така и в процентно отношение.

Разходите за капиталови инвестиции за всички МБАЛ в структурно отношение и през двете изследвани години са основно за придобиване на дълготрайни материални активи – около 88% и на второ място за основен ремонт – 10% от общите капиталови разходи. Най-много от средствата за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) са изразходвани за оборудване, машини и съоръжения – над 60% (**Приложение 3а**)

На **Фигура 5** е представена структурата на разходите за капиталови инвестиции през 2010 и 2011 г. в четирите вида многопрофилни болници за активно лечение.

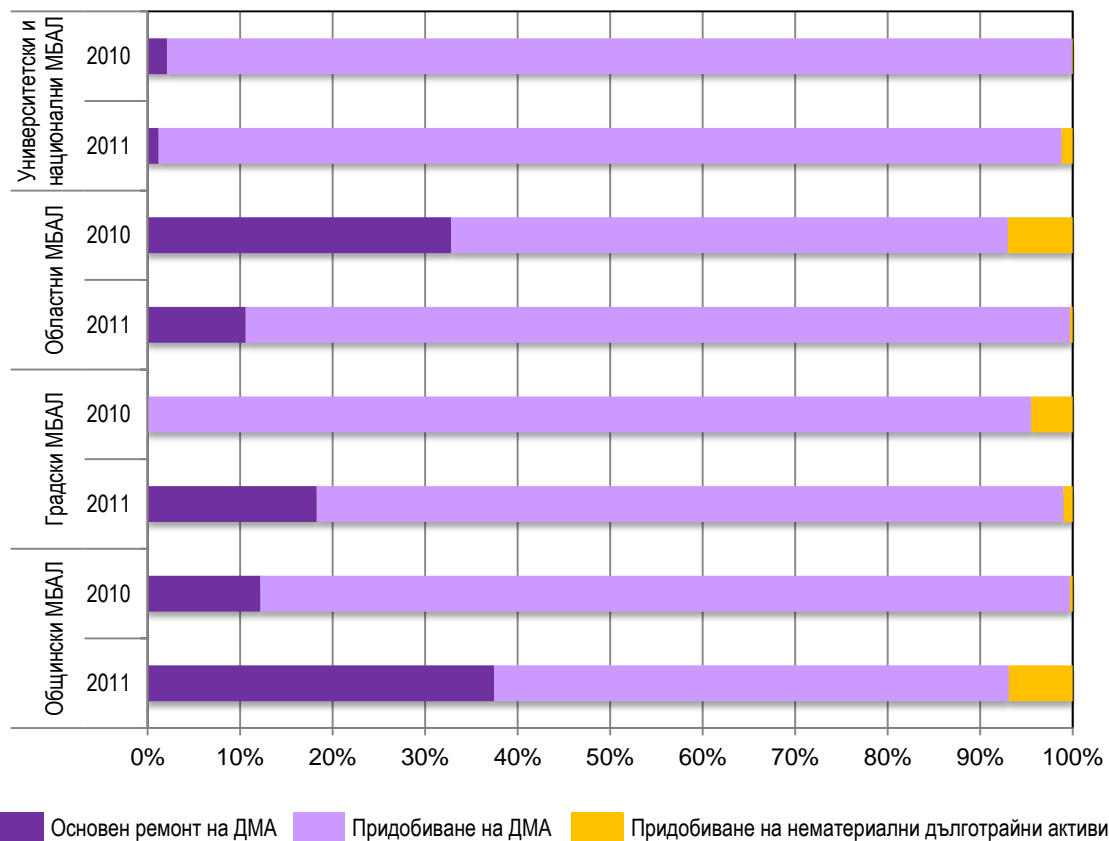
В групата на университетските МБАЛ капиталовите разходи през 2010 г. и 2011 г. запазват структурата си. Изразходените средства са основно за придобиване на дълготрайни материални активи – над 97%, като 60% от тях са вложени в оборудване, машини и съоръжения.

В групата на областните МБАЛ 60% от капиталовите разходи през 2010 г. са за придобиване на дълготрайни материални активи, 33% от средствата са за основен ремонт на ДМА. През 2011 г. делът на разходите за основен ремонт намалява до 10%, а се увеличава приблизително с 30% този на разходите за придобиване на ДМА.

В групата на градските МБАЛ през 2010 г. не се отчитат никакви разходи за основен ремонт, докато през следващата около 1/5 от общите капиталови разходи са отделени за това перо.

В групата на общинските МБАЛ разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са по-ниски с 30% през 2011 г. спрямо 2010 г., за сметка на увеличените разходи за основен ремонт и придобиване на нематериални дълготрайни активи.

Фигура 5. Структура на капиталовите разходи на МБАЛ

И през 2010 г. и 2011 г. от общите текущи разходи на отделенията и кабинетите за всички МБАЛ най-голям относителен дял заемат разходите в УНМБАЛ – 40%, следвани от областните МБАЛ – 36%, общинските – 19% и 5% за градските.

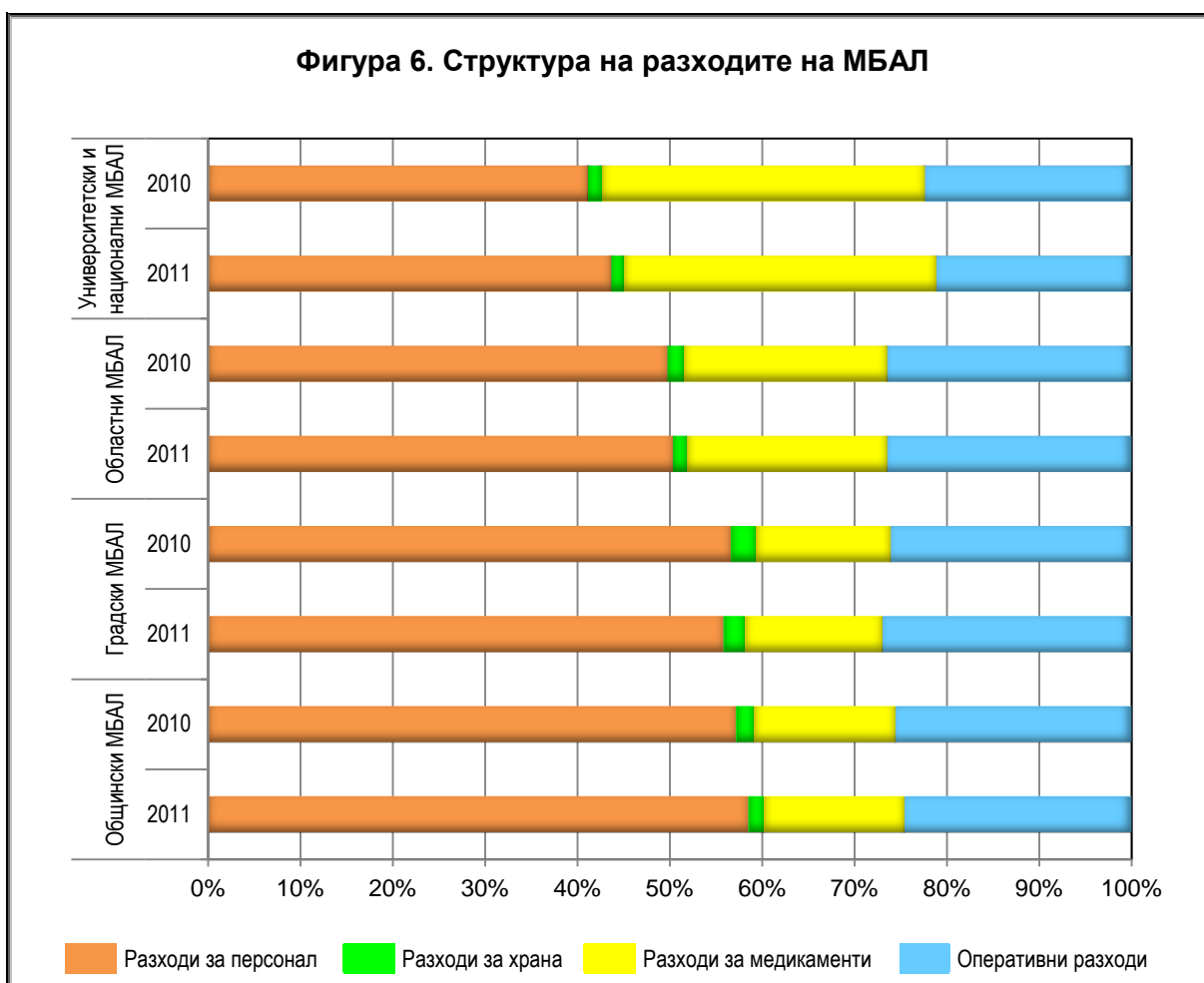
На **Фигура 6** е показана структурата на пълните разходи на лечебните заведения през двете години, а вътре в стълбовете с различен цвят са означени видовете разходи. За по-голяма яснота на графичните изображения разходите са агрегирани в четири основни групи

- разходи за персонала (възнаграждения и осигуровки);
- разходи за храна на болните;

- разходи за лекарства и медицински консумативи;
- разходи по оперативна поддръжка – в тях са включени разходите за ток, материали и горива, външни услуги, текущ ремонт и амортизация.

В структурно отношение най-голям е дялът на разходите за лекарства и медицински консумативи в групата на университетските МБАЛ, а разходите за възнаграждения на персонала – в групата на общинските и градски МБАЛ. Относителния дял на оперативните разходи и в четирите групи МБАЛ е сходен. **(Приложение 3)**

Фигура 6. Структура на разходите на МБАЛ

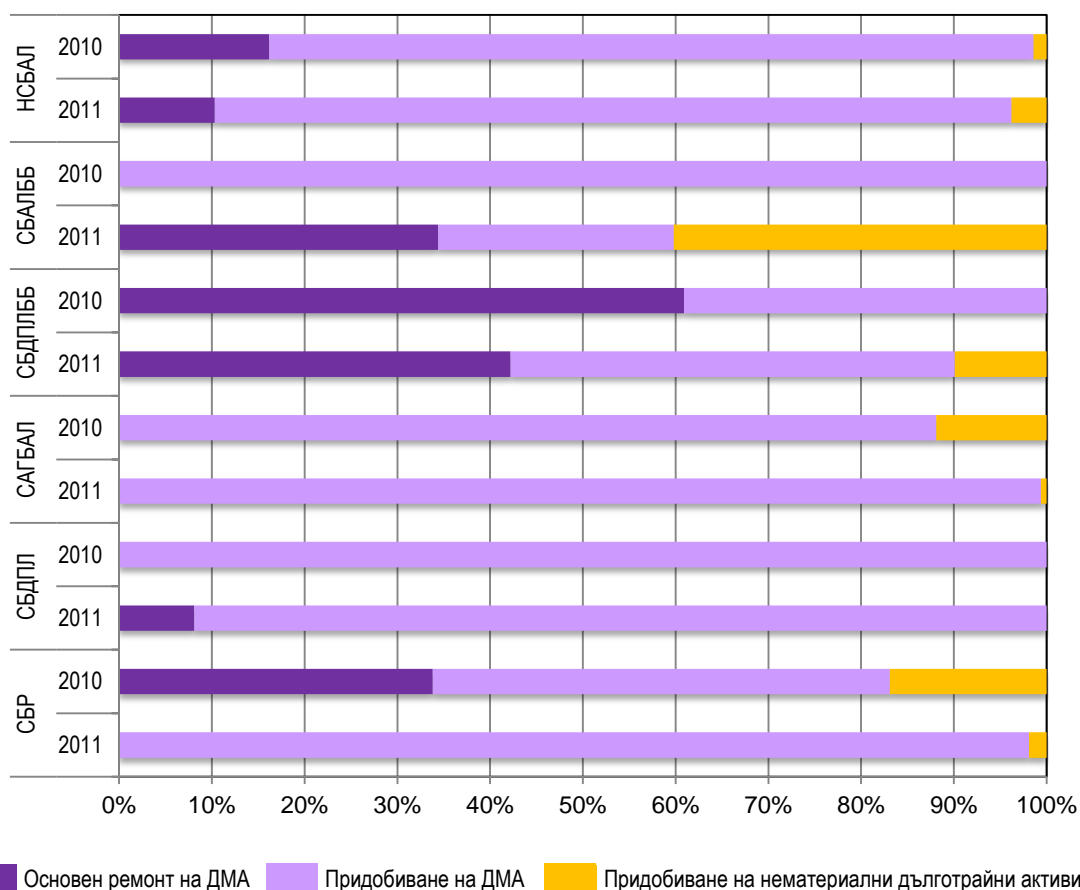
Разходи на специализираните лечебни заведения за болнична помощ

Разходите за капиталови инвестиции в групите на специализираните болници са показани на **Фигура 7**.

Лечебните заведения включени в групата на специализираните болници за активно лечение през 2010 г. и 2011 г. не са отчели капиталови разходи.

В групите на националните специализирани болници за активно лечение и специализираните болници за долекуване и продължително лечение капиталовите разходи са запазили структурата си, като са основно за придобиване на дълготрайни материални активи.

Фигура 7. Структура на капиталовите разходи на специализираните болници

Специализираните болници за активно лечение на белодробни болести през 2010 г. са вложили 100% от капиталовите си разходи за придобиване на материални дълготрайни активи. През 2011 г. за ДМА са били само 25%, а 40% от общите капиталови разходи през тази година са отчетени за придобиване на нематериални дълготрайни активи.

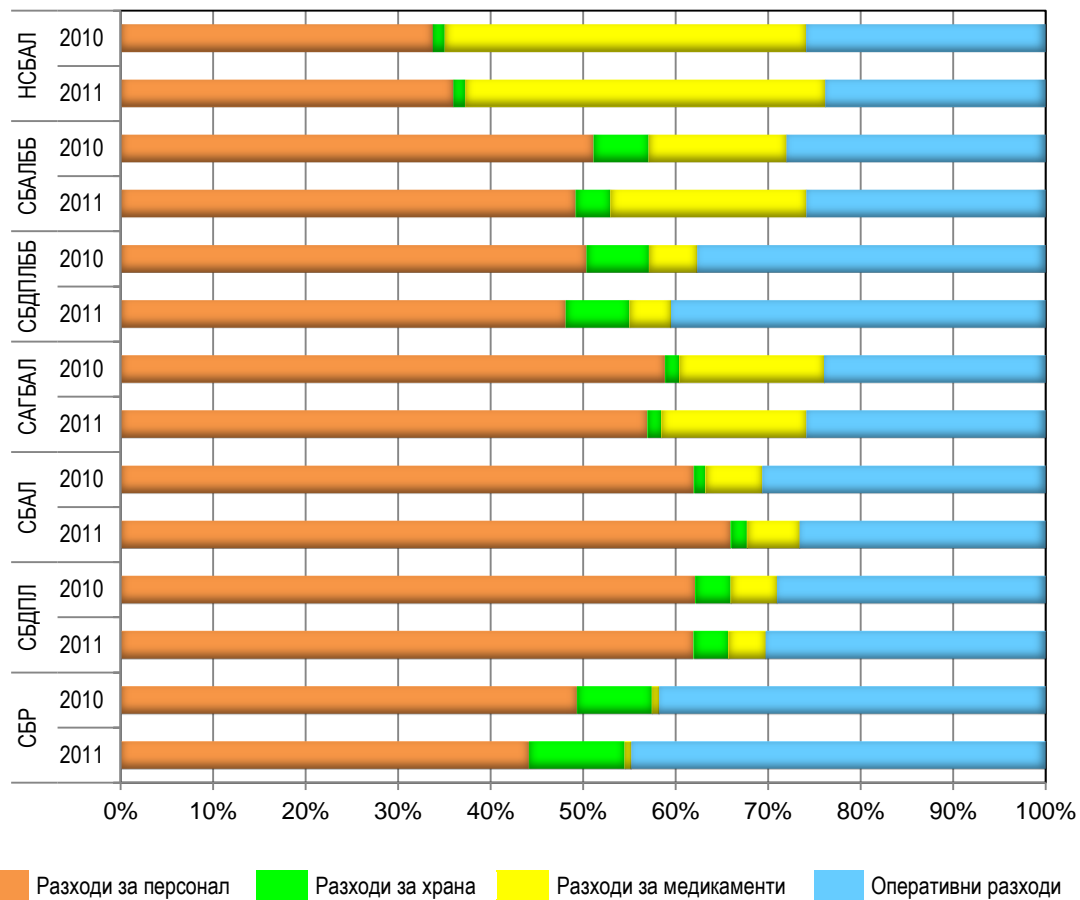
Обратен е случая при специализираните болници за рехабилитация. От 50% разходи за ДМА през 2010 г. те нарастват до 98% през 2011 г.

В групата на акушеро-гинекологичните болници не са отчетени капиталови разходи за основен ремонт и през двете години. Повече от 90% от общите разходи за капиталови инвестиции са за придобиване на ДМА.

Структурата на разходите и през двете години в отделните видове специализирани болници (**Фигура 8, Приложение 3**) се различава основно в дела на разходите за лекарства и медицински консумативи. В групата на националните специализирани болници за активно лечение се наблюдават най-високите абсолютни и относителни стойности на разходите за лекарства и медицински консумативи, но това е обяснимо, предвид характера на лечебните заведения и заболяванията, които се лекуват в тях. Също висок относителен дял за лекарства се отчита и в специализираните болници за активно лечение на белодробни болести и акушеро-гинекологичните специализирани болници. Разходите за лекарства и медицински консумативи заемат по-малък дял в СБДПЛ и СБДПЛББ, а в специализираните болници за рехабилитация този дял е незначителен – в тази група почти еднакъв дял заемат разходите за персонал и разходите за оперативна поддръжка.

В групите на СБАЛ и СБДПЛ разходите за персонал и през двете анализирани години надхвърлят 60%.

Фигура 8. Структура на разходите на специализираните болници

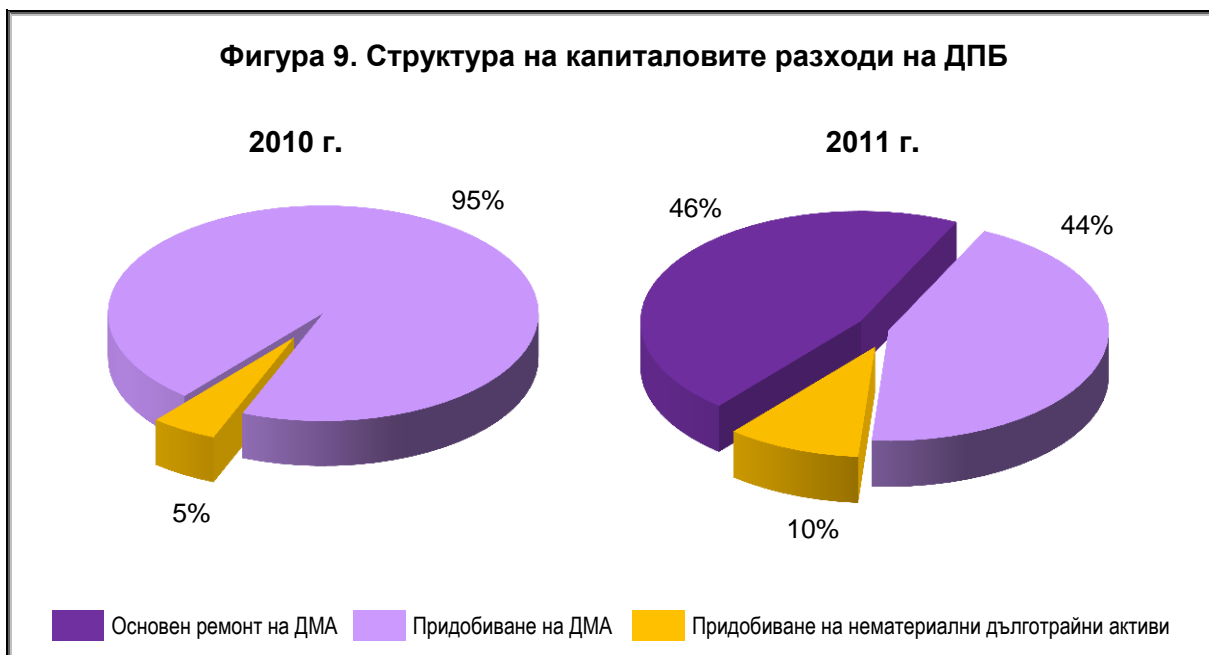
Разходи на държавните психиатрични болници

Структурата на разходите за капиталови инвестиции на държавните психиатрични болници е представена на **Фигура 9**.

Основната част от средствата през 2010 г. (95%) са изразходвани за придобиване на дълготрайни материални активи, като от тях 61% са за друго оборудване, машини и съоръжения и 39% за компютри и хардуер. Петте процента разходи за придобиване на нематериални дълготрайни активи са вложени в програмни продукти.

През 2011 г. по около 45% от капиталовите разходи за групата са вложени в придобиване на ДМА и основен ремонт на ДМА. Два пъти се увеличава и дела на разходите за придобиване на нематериални дълготрайни активи.

Фигура 9. Структура на капиталовите разходи на ДПБ

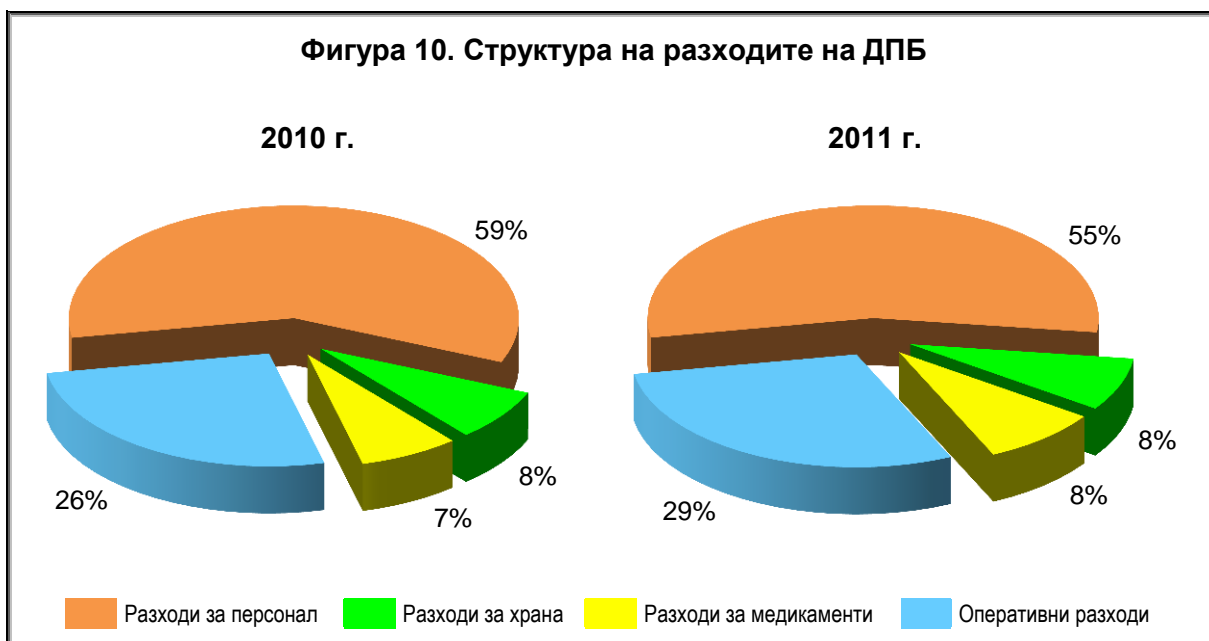

В държавните психиатрични болници през 2010 г. и 2011 г. с най-голям относителен дял са разходите за възнаграждения на персонала – над 55%. (*Фигура 10*).

Разходите за оперативна поддръжка, които оказват значение при ниска степен на използваемост на болничните легла са 26% от общите през 2010 г. и 29 % през 2011 г.

Относителния дял на разходите за храна на болни и тези за лекарства и медицински изделия остават непроменени.

Фигура 10. Структура на разходите на ДПБ

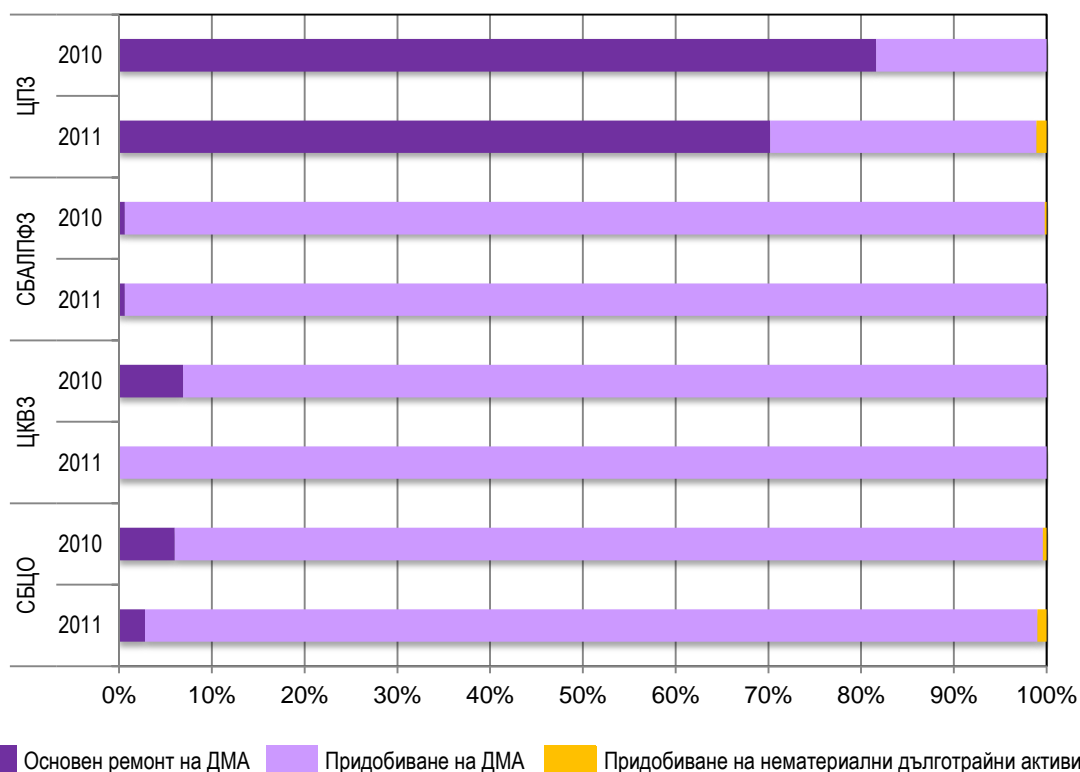
Разходи на специализираните болници и центрове

На **Фигура 11** е представена структурата на разходите за капиталови инвестиции на групите на специализираните болници и центрове (бившите областни диспансери).

И през двете разглеждани години в групите на СБАЛПФЗ, ЦКВЗ и СБЦО повече от 93% от капиталовите разходи са за придобиване на дълготрайни материални активи, като от тях около 30% са изразходвани за оборудване, машини и съоръжения през 2010 г., а през 2011 г. частта на тези разходи нараства над 50%.

В групата на центровете за психично здраве през 2010 г. 82% от капиталовите средства са инвестирани в основен ремонт на ДМА и само 18% за придобиване на ДМА. През 2011 г. разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са се увеличили с 10% за сметка на тези за основен ремонт.

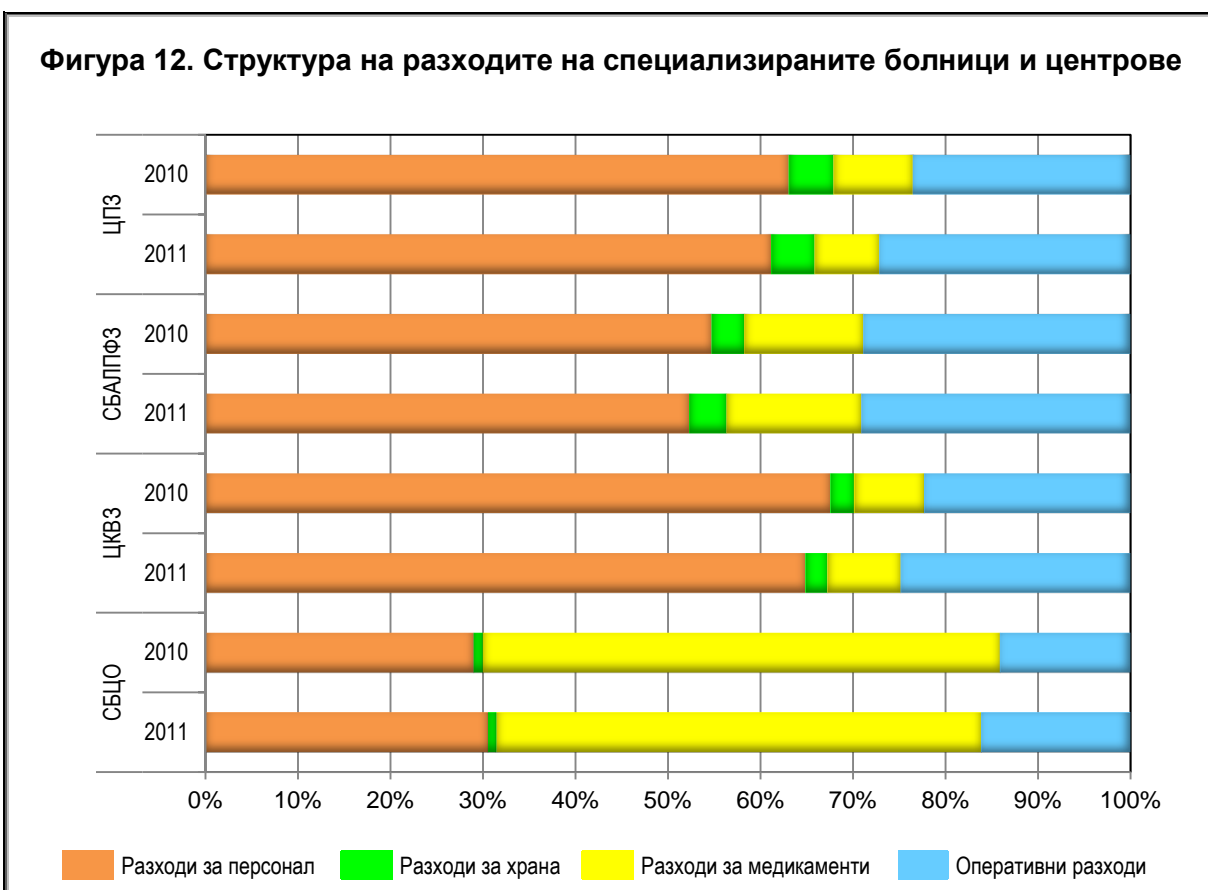
Фигура 11. Структура на капиталовите разходи на специализираните болници и центрове

На **Фигура 12** е показана структурата на пълните разходи на четирите типа болници – за психични, за пневмо-фтизиатрични, за кожно-венерологични и за онкологични заболявания (**Приложение 3**).

Структурата на общите разходи през 2010 г. и 2011 г. в преобразуваните бивши областни диспансери се запазва непроменена.

В групите на ЦКВЗ, ЦПЗ и СБАЛПФЗ разходите за персонал са над 50% от общите, като в центровете за кожно-венерически заболявания и през двете години надхвърлят 60%. Само в групата на бившите областни диспансери за онкологични заболявания разходите за медикаменти надхвърлят тези за персонала, но това е съвсем нормално, предвид характера на заболяванията, които се лекуват там.

ДЕЙНОСТ И ПЕРСОНАЛ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Като цяло в системата на общественото здравеопазване в последните години се наблюдава един динамичен процес на трансформация. Екстензивно развитата система започна да работи в посока към съкращаване на излишния капацитет от болнични легла, повишена интензивност и подобрени показатели за дейността – намаляване на броя на болничните легла, съкращаване на средния престой на болните и значително увеличения им брой, нарасна използваемостта на капацитета, оборотът на болничните легла се увеличи .

В **Приложение 5 и 5а** са показани някои от показателите за дейността в различните групи лечебни заведения за болнична помощ.

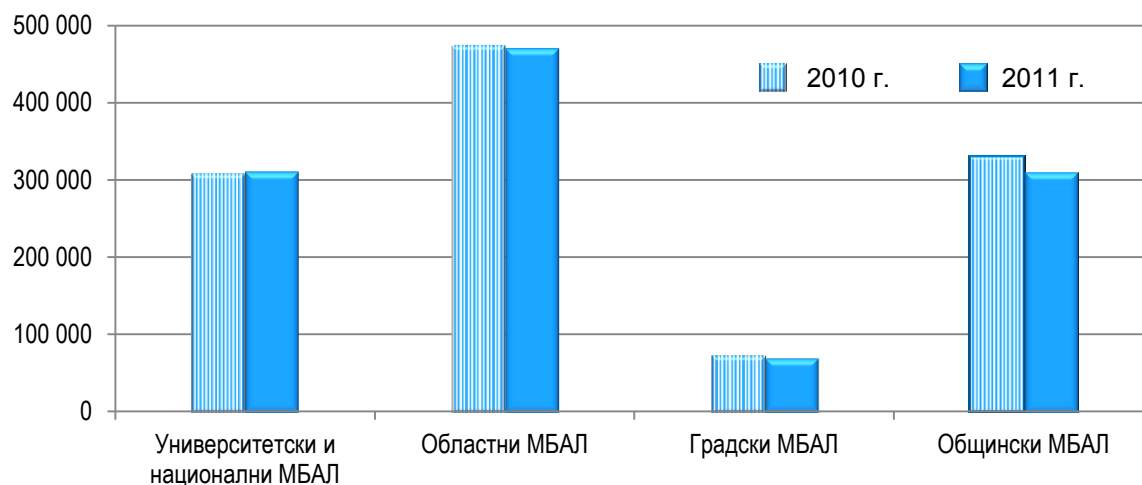
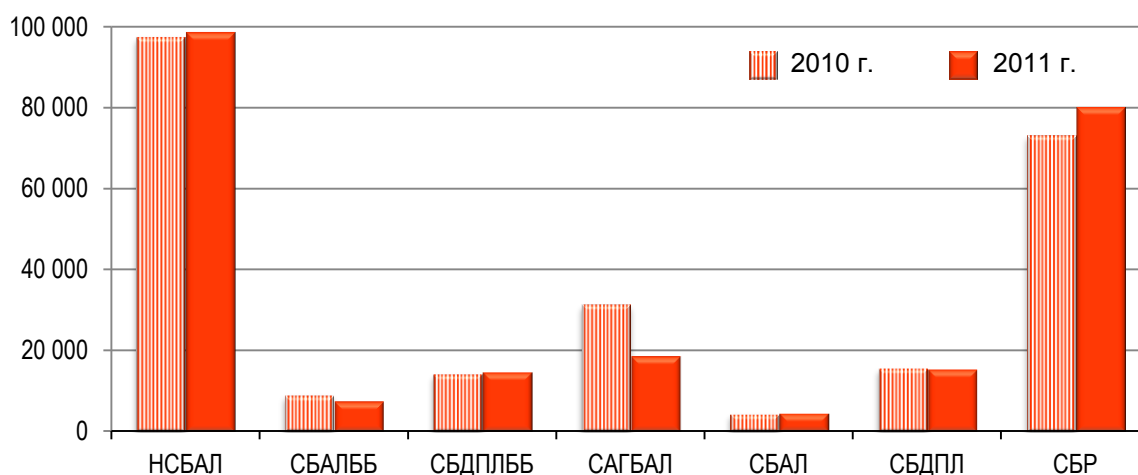
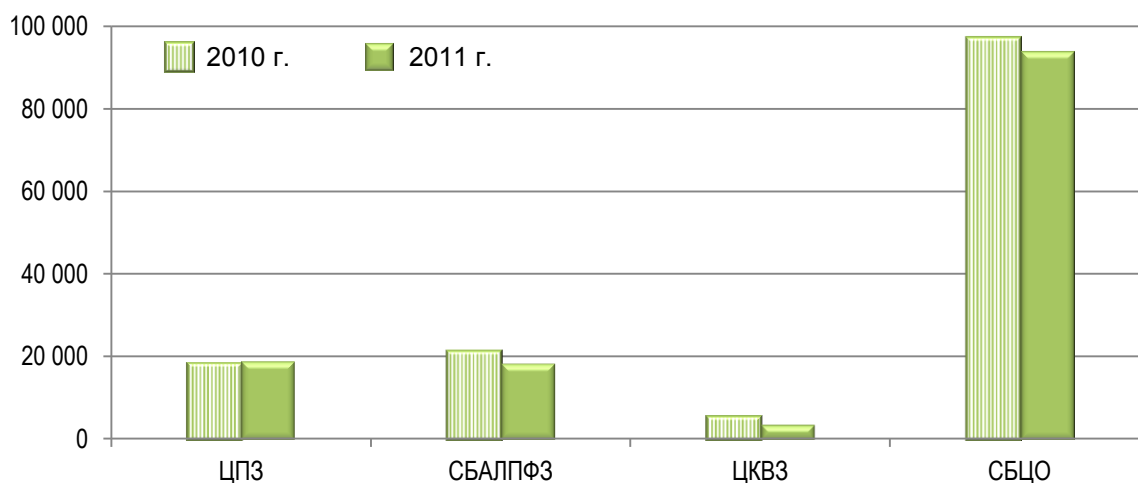
Най-голям брой болнични легла и през двете изследвани години се наблюдава в групата на Областните многопрофилни болници за активно лечение, следвани от групите на Общинските и Университетските МБАЛ. И макар в групата на градските МБАЛ този показател да е с най-ниска абсолютна стойност, броя на болните на едно легло е почти същия като в групата на областните МБАЛ.

На **Фигури 13, 14, 15** е показан броя на преминалите болни през отделенията в различните групи лечебни заведения през 2010 г. и 2011 г.

В групите на МБАЛ като цяло се наблюдава намаляване през 2011 г. на болните преминали през стационара, само при университетските и национални МБАЛ има незначително нарастване – със 135 болни повече.

В групата на специализираните болници не може да се определи обща тенденция на нарастване или намаляване през 2011 г. спрямо предходната година.

Броят на болните, преминали през стационара на три от групите на бившите областни диспансери през 2011 г. е по-малък от този през 2010 г.

Фигура 13. Брой на преминалите болни в МБАЛ

Фигура 14. Брой на преминалите болни в специализираните болници

Фигура 15. Брой на преминалите болни в специализираните болници и центрове

На следващите **Фигури 16, 17, 18** е представен показателя използваемост на леглата в дни през 2010 г. и 2011 г.

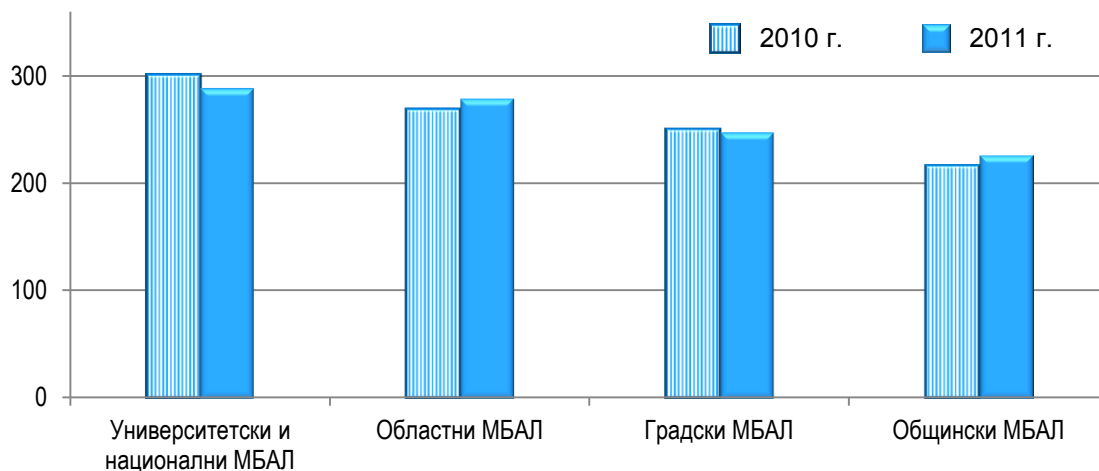
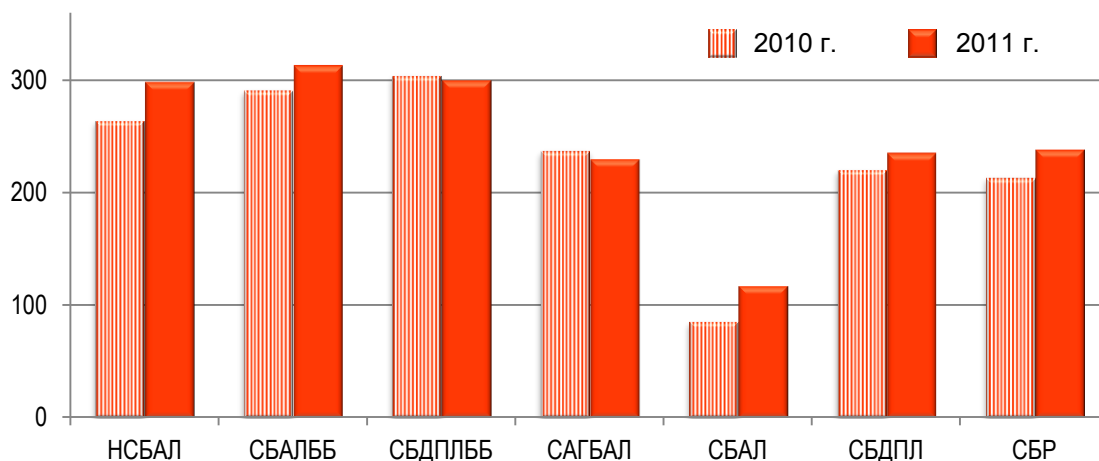
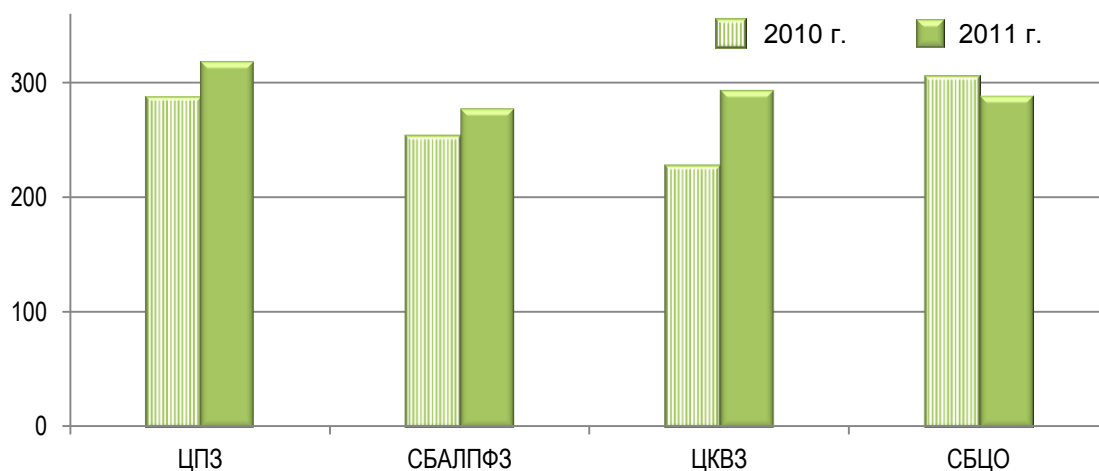
Както се вижда на **Фигура 16** в групите на многопрофилните болници, стойността на този показател намалява в групите на университетските и градските болници през 2011 г.

За групата на специализираните болници използваемостта на болничните легла през 2011 г. нараства. Слабо понижаване се отчита само в групите на СБДПЛББ и САГБАЛ.

Използваемостта на леглата в държавните психиатрични болници е относително висока и непроменена – 284 дни.

В специализираните болници и центрове се наблюдава най-голямо нарастване на този показател, само в групата на СБЦО намалява използваемостта на леглата от 305 дни през 2010 г. на 289 дни през 2011 г.

Фигура 16. Използваемост на леглата в МБАЛ

Фигура 17. Използваемост на леглата в специализираните болници

Фигура 18. Използваемост на леглата в специализираните болници и центрове

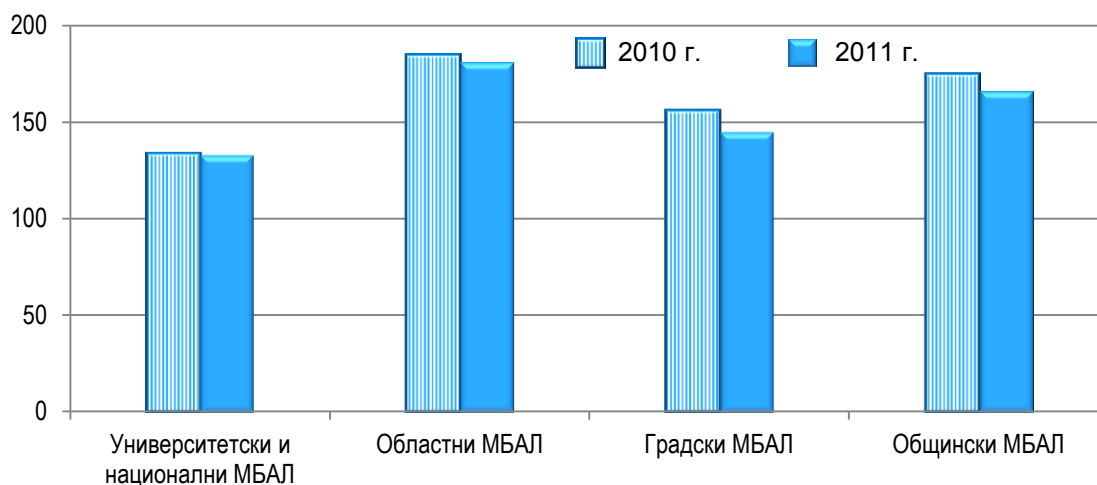
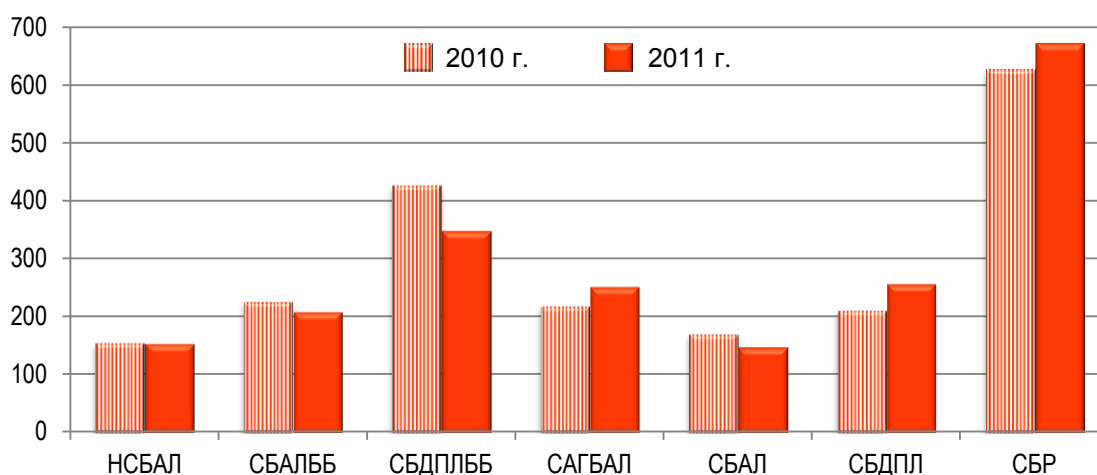
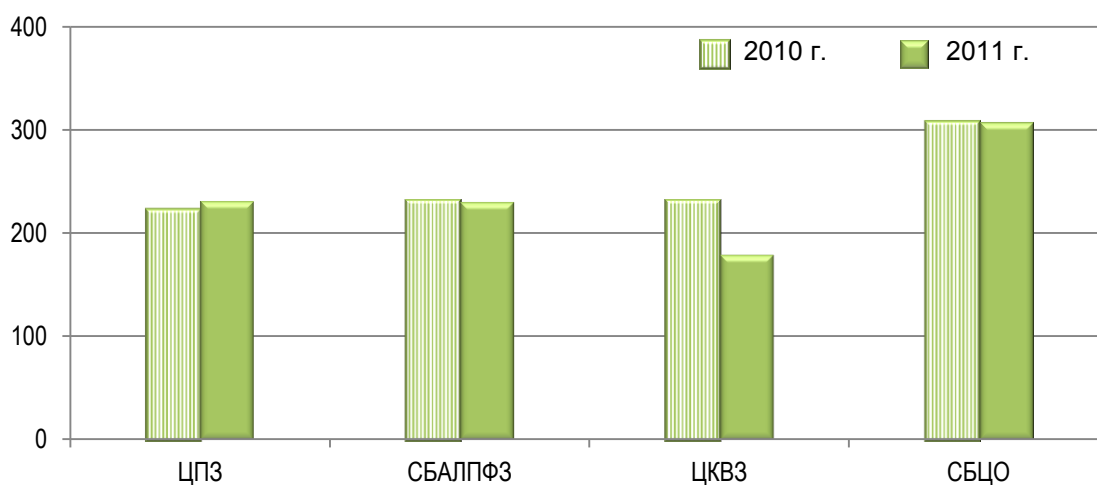
Числеността на персонала по категории в различните групи лечебни заведения е представен в таблицата на **Приложение 5а**. Изчислени са и съотношенията на две от категориите персонал към броя на преминалите болни през 2010 г. и 2011 г.

На **Фигура 19** се вижда, че най-голям брой болни на един лекар има в групата на областните МБАЛ, а най-малък – в групата на университетските и националните МБАЛ. През 2011 г. в този тип лечебни заведения показателя намалява.

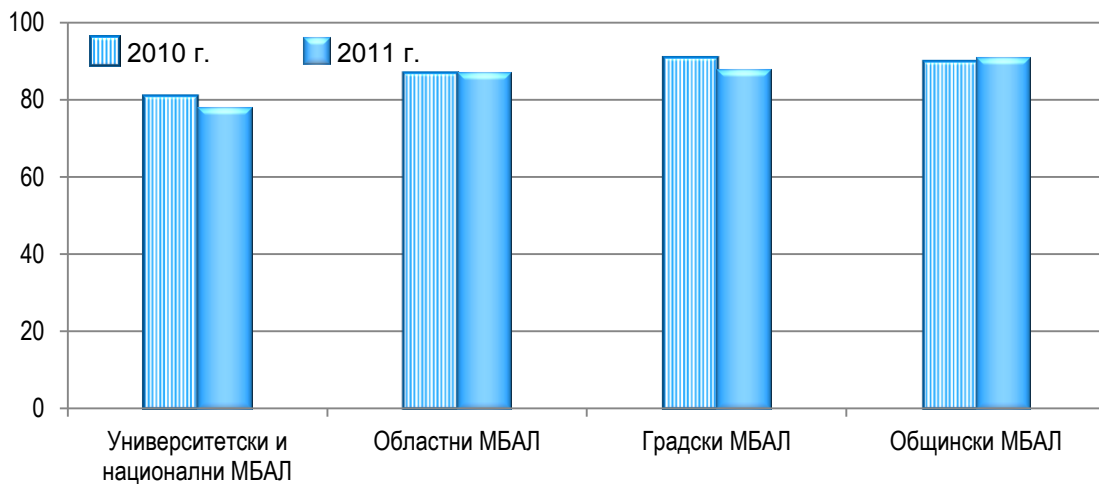
Съотношението на броя болни към категорията медицински специалист по здравни грижи е най-високо в градските и общинските МБАЛ. През 2011 г. стойностите на този показател намаляват в две от групите – университетски и градски МБАЛ (**Фигура 22**).

Съотношението на болните към двете категории персонал в четирите групи на специализираните болници е показано на **Фигури 20 и 23**. Най-голям брой болни на лекар и на медицинска сестра се отчитат в групата на специализираните болници за продължително лечение на белодробни болести и специализираните болници за рехабилитация.

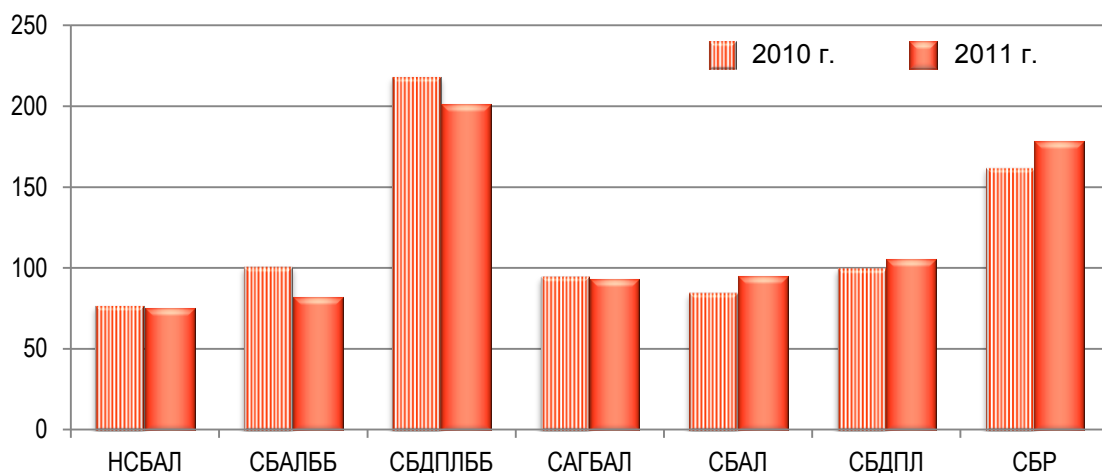
На **Фигури 21 и 24** е показано съотношението на броя болни към един лекар и към една сестра в групите на бившите областни диспансери. Докато броят на болните на един лекар в групите на СБАЛПФЗ и СБЦО през 2011 г. остава относително постоянен, то пациентите обгрижвани от един специалист по здравни грижи са повече.

Фигура 19. Съотношение на броя болни към броя лекари в МБАЛ

Фигура 20. Съотношение на броя болни към броя лекари в специализираните болници

Фигура 21. Съотношение на броя болни към броя лекари в специализираните болници и центрове

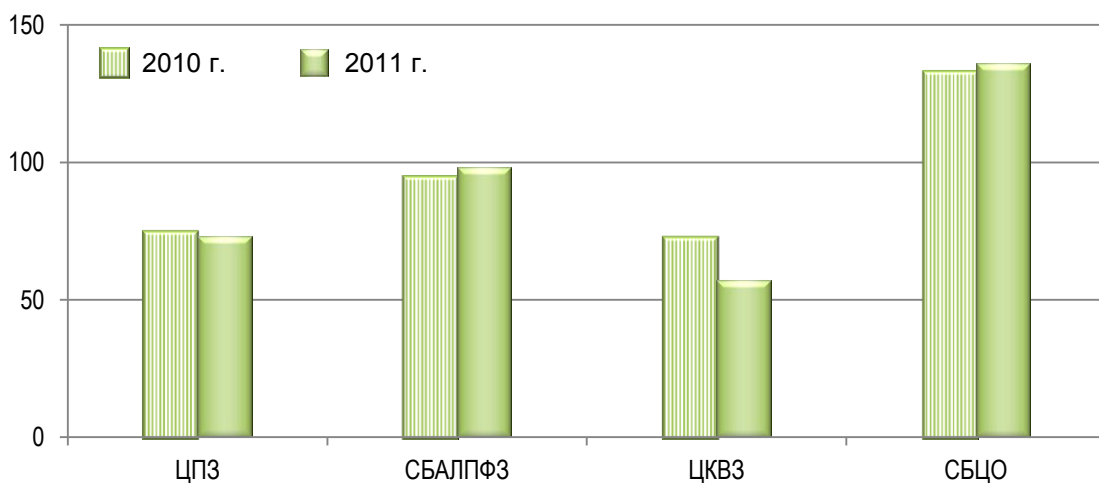
Фигура 22. Съотношение на броя болни към броя медицински сестри в МБАЛ

Фигура 23. Съотношение на броя болни към броя медицински сестри в специализираните болници

Фигура 24. Съотношение на броя болни към броя медицински сестри в специализираните болници и центрове

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

В този раздел на анализа се разглеждат основните икономически показатели (**Приложение 6**) за дейността на групите лечебни заведения, с изключение на показателя за среден разход на едно болнично легло, който е статичен показател и е в пряка зависимост от броя болнични легла. Той се използва най-вече при определяне на не-ефективно изразходваните средства за издръжка на незаети болнични легла.

Средният разход за един преминал болен се изчислява за всяка обособена група от относително еднородни лечебни заведения. Индикаторът се получава като резултат от делението на разходите в отделенията на броя преминали болни. Позволява разпределянето на основните видове разходи, както и определяне на средното съотношение на преки и косвени разходи средногодишно за лечението на един болен. При разглеждането и изчерпателния анализ на видовете разходи като постоянни (независещи от обема на извършената дейност) и променливи (пряко влияещи се от обема на дейността), може да се определят факторите, най-силно влияещи върху общите разходи за един преминал болен.

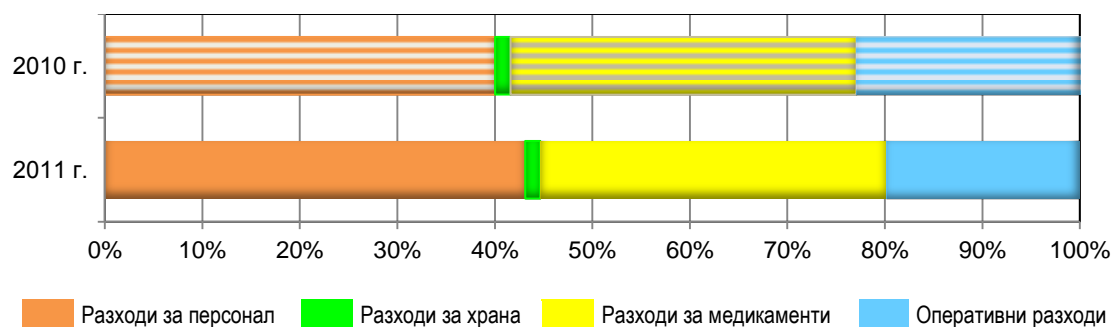
Средният разход за един леглоден в болничните отделения на различните групи лечебни заведения е във връзка с броя на реализираните леглодни. Използването му за анализ на ефективността е от съществено значение, тъй като той елиминира влиянието на средната продължителност на престоя на болните.

Университетски и национални МБАЛ

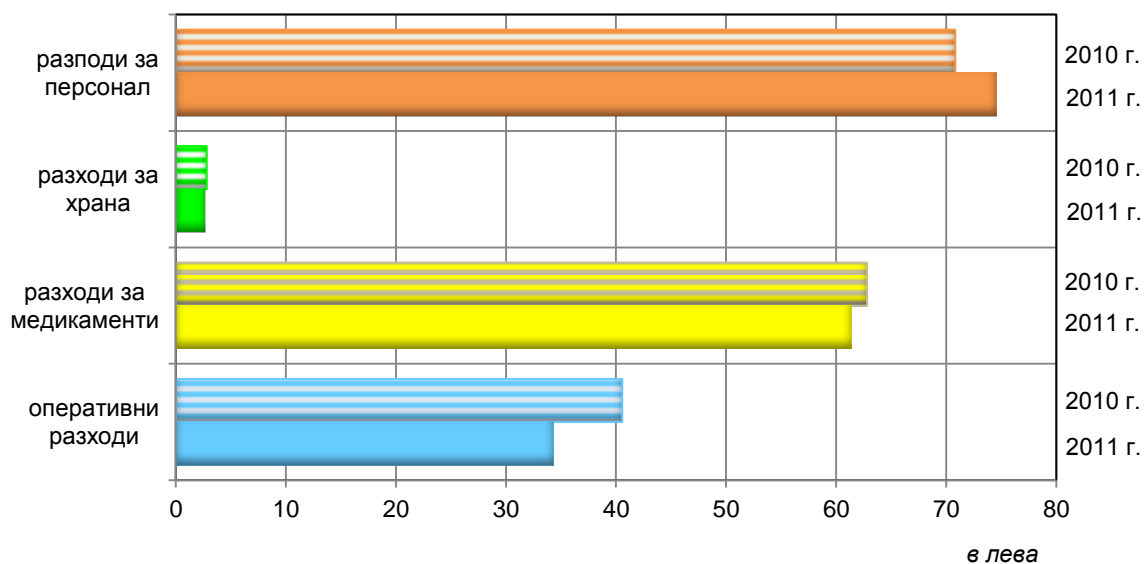
Стойността на показателя за среден разход на един преминал болен в групата на университетските МБАЛ е 1077 лв. през 2010 г., през 2011 г. намалява до 1028 лв. И през двете години прави впечатление, че разходите за персонал са почти колкото разходите за медикаменти. Около 2% от разхода на един преминал болен се отделя за храна. (**Фигура 25, Приложение 7**).

Средният разход за един леглоден (**Фигура 26, Приложение 8**) за тази група лечебни заведения в абсолютна стойност през 2010 г. е 177 лв. и само с 4 лева по-нисък през 2011 г. В структурно отношение разходите по четирите основни пера са разпределени както при показателя за преминал болен.

Фигура 25. Структура на средния разход за един преминал болен в университетските и националните МБАЛ

Фигура 26. Структура на средния разход за един леглоден в университетските и националните МБАЛ

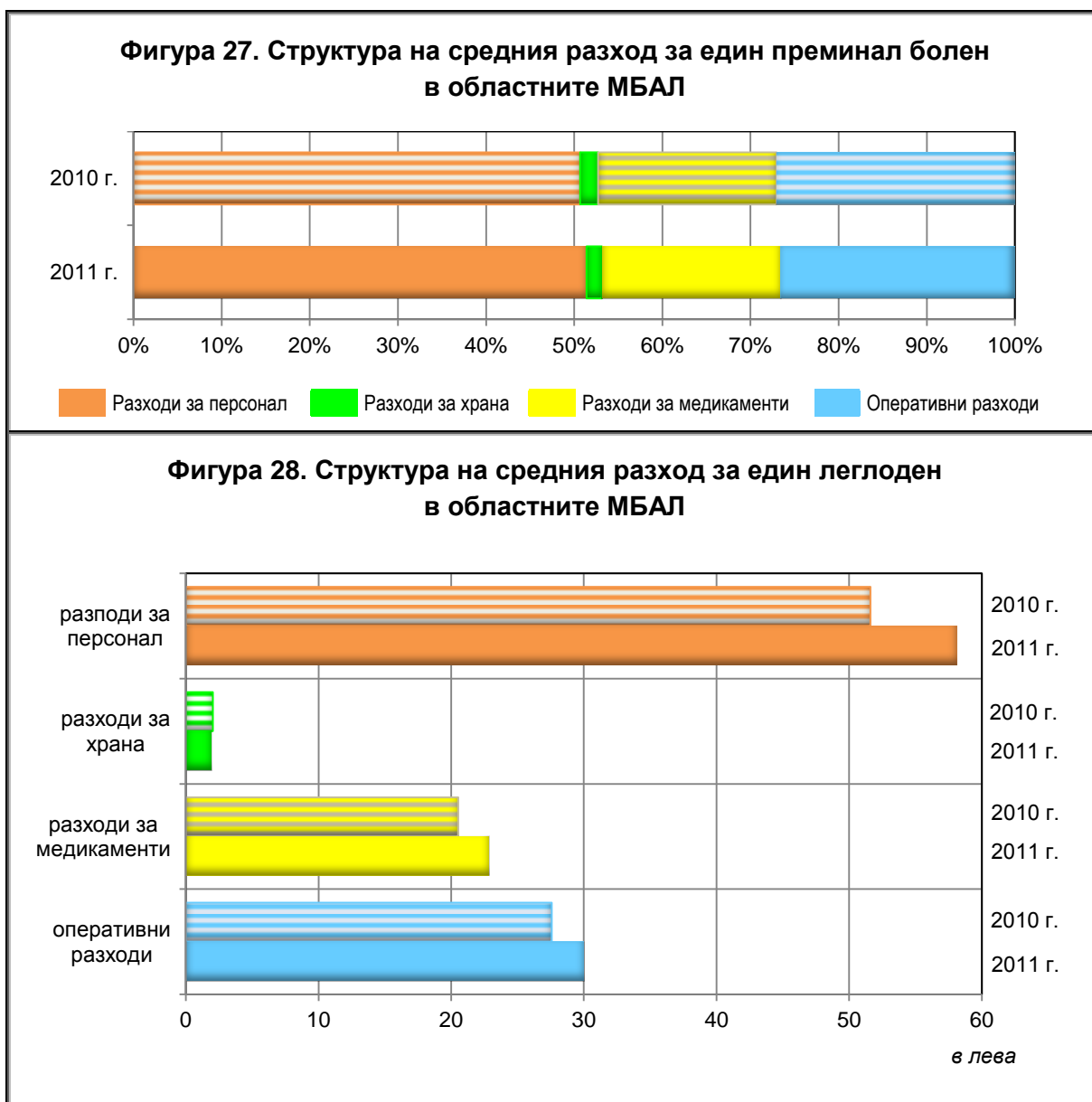

Областни многопрофилни болници за активно лечение

В групата на областните МБАЛ (*Фигура 27, Приложение 7*) показателя за среден разход на един преминал болен нараства от 588 лв. през 2010 г. на 635 лв. през 2011 г.

В структурата на средния разход на един преминал болен най-голям процент са разходите за персонал – над 50%, следвани от оперативните разходи – около 27% и разходите за лекарства – 20%.

Средната стойност на показателя среден разход на един леглоден за цялата група е 113 лв. през 2011 г. (*Фигура 28, Приложение 8*)

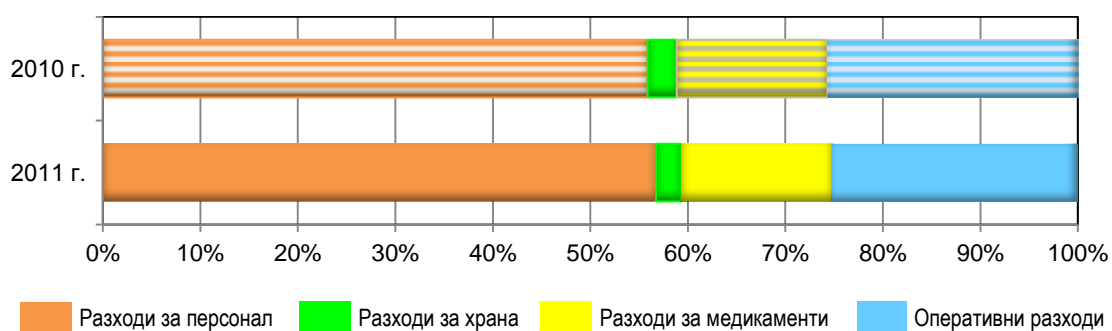
Градски многопрофилни болници за активно лечение

В групата на градските МБАЛ средната стойност на разхода за един преминал болен е нараснал с около 10% през 2011 г. (**Фигура 29, Приложение 7**)

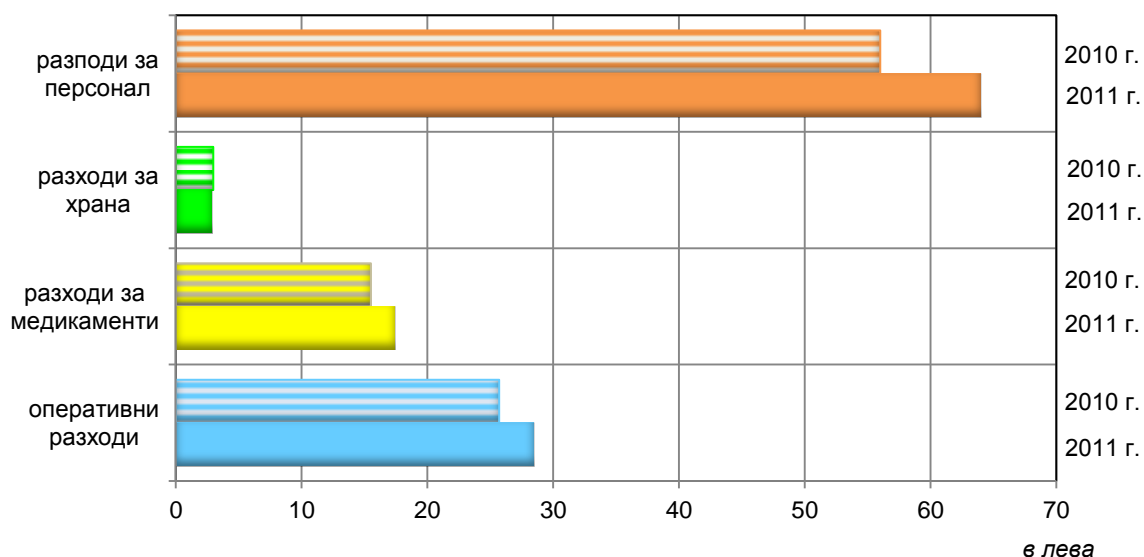
Средният разход за един леглоден (**Фигура 30, Приложение 8**) в групата на градските МБАЛ от 100 лв. през 2010 г. достига до 113 лв. през 2011 г.

В структурата на двата показателя разходите за персонал са над 50% от всички разходи.

Фигура 29. Структура на средния разход за един преминал болен в градските МБАЛ

Фигура 30. Структура на средния разход за един леглоден в областните МБАЛ

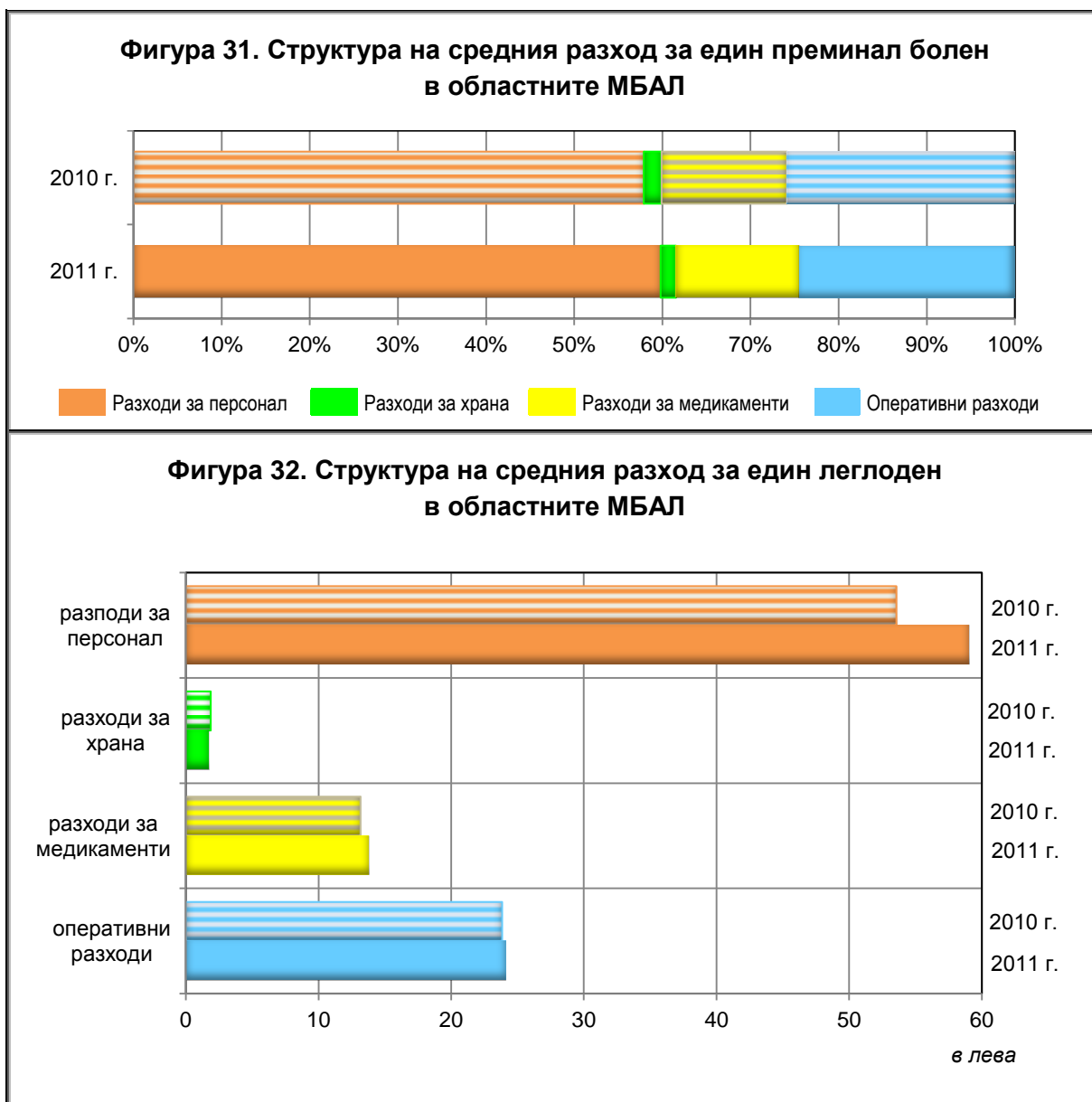

Общински многопрофилни болници за активно лечение

Средният разход за един преминал болен в общинските МБАЛ (*Фигура 31, Приложение 7*) средно за групата е около 500 лв. и през двете години.

Средната стойност на показателя среден разход за един леглоден (*Фигура 32, Приложение 8*) за цялата група е 92 лв. през 2010 г. и нараства на 99 лв. през 2011 г. Най-висок относителен дял имат разходите за персонал, които за групата на общинските МБАЛ са повече от 58%.

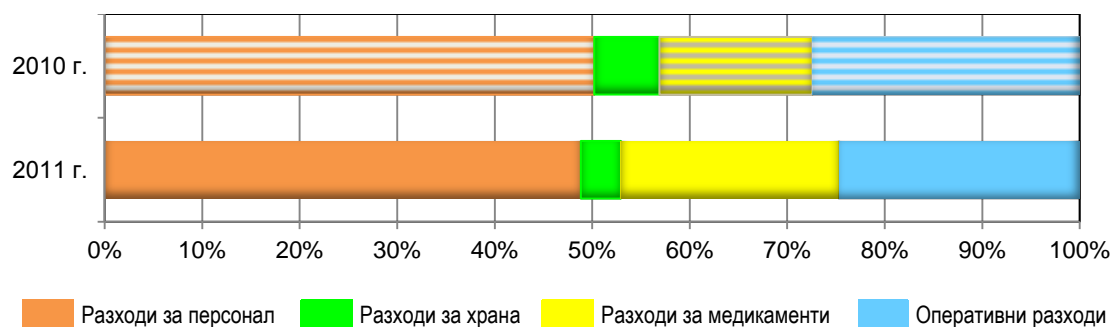
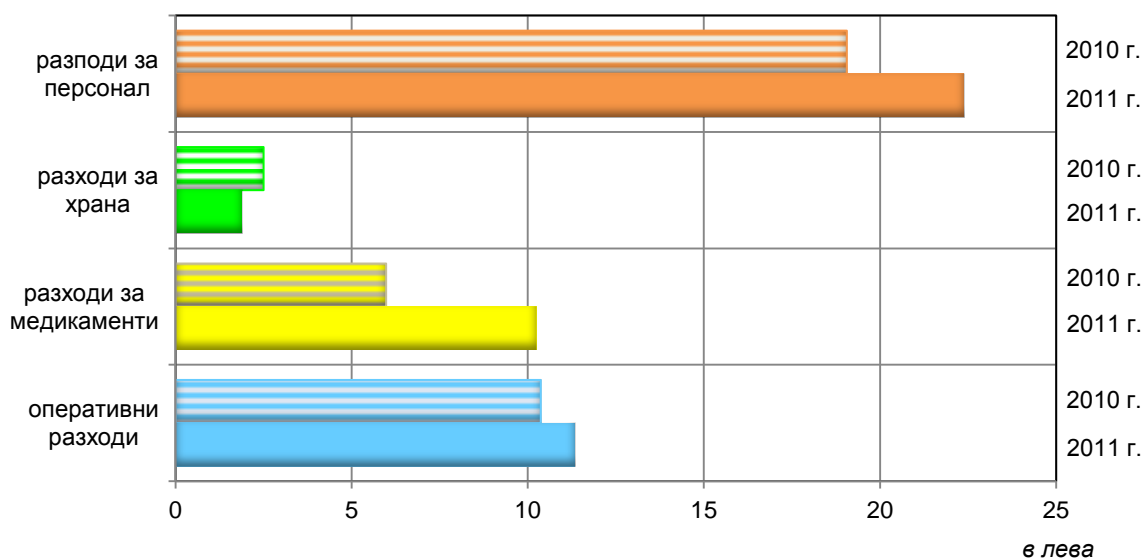
Национални специализирани болници за активно лечение

Поради разнородния характер и специфичната дейност, която извършват лечебните заведения включени в групата на националните специализирани болници за активно лечение икономическите показатели не са изчислявани, тъй като едва ли биха били достоверни и полезни.

Специализирани болници за активно лечение на белодробни болести

В групата на специализираните болници за активно лечение на белодробни болести (**Фигура 33, Приложение 7**) средната стойност на показателя за един преминал болен е нараснал с 18% през 2011 г. спрямо 2010 г. В тази група също разходите за персонал са сравнително високи – 50% от всички разходи и през двете години, но имаме увеличен дял на разходите за медикаменти през втората година.

Стойността на средния разход за един леглоден в групата лечебни заведения достига 46 лв. през 2011 г. В структурно отношение най-много са се увеличили разходите за медикаменти – с над 80%. (**Фигура 34, Приложение 8**)

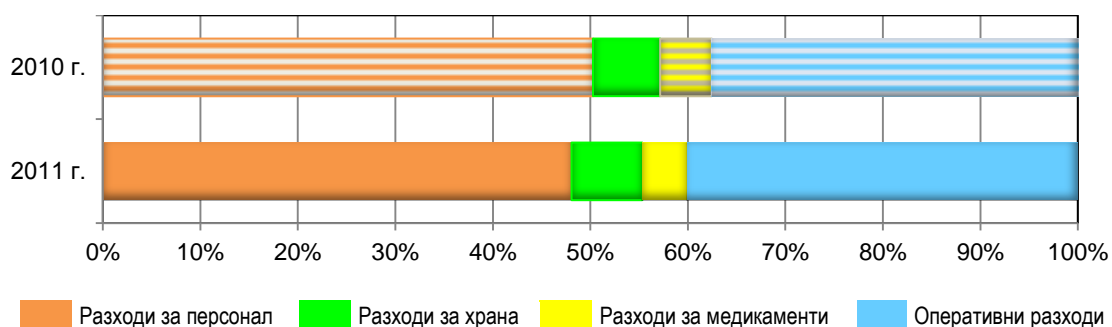
Фигура 33. Структура на средния разход за един преминал болен в СБАЛББ

Фигура 34. Структура на средния разход за един леглоден в СБАЛББ

Специализирани болници за долекуване и продължително лечение на белодробни болести

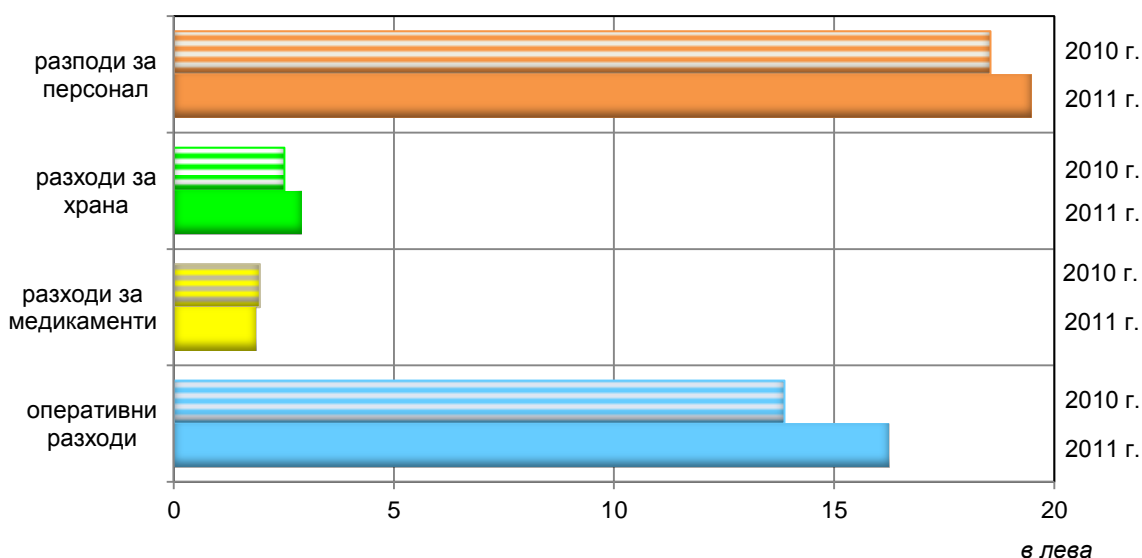
В групата на специализираните болници за долекуване и продължително лечение на белодробни болести (**Фигура 35, Приложение 7**) средният разход за един преминал болен се е увеличил само с 10 лв. през 2011 г.

В тези лечебни заведения не се наблюдават високи стойности на показателя среден разход за един леглоден – около 40 лв., половината от тях са отчетени като разходи за заплати на персонала. (**Фигура 36, Приложение 8**)

Фигура 35. Структура на средния разход за един преминал болен в СБДПЛББ

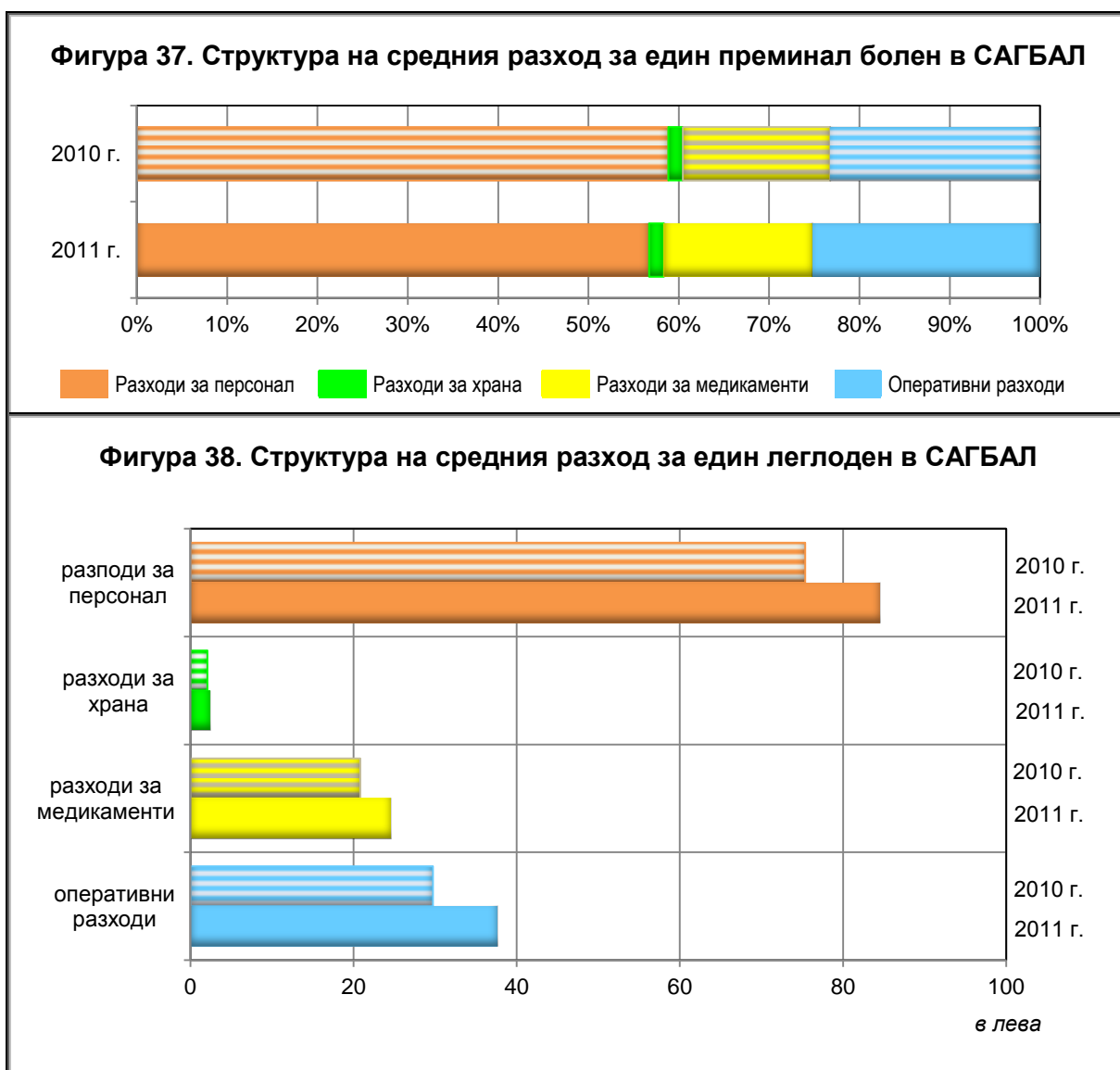
Фигура 36. Структура на средния разход за един леглоден в СБДПЛББ

Специализирани болници по акушерство и гинекология

В групата от акушеро-гинекологичните болници (**Фигура 37, Приложение 7**) средният разход за един преминал болен от 564 лв. през 2010 г. се е увеличил на 603 лв. през 2011 г., което е около 7%.

Стойността на средния разход за един леглоден в СБАГАЛ е нараснал през 2011 г. със 17%. (**Фигура 38, Приложение 8**)

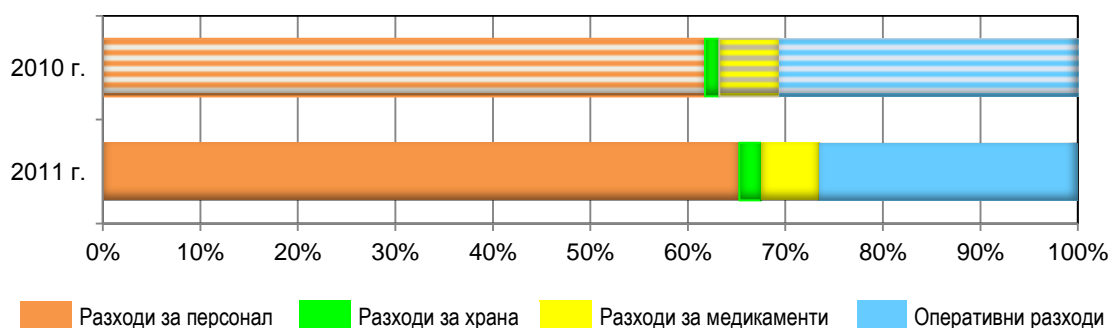

Специализирани болници за активно лечение

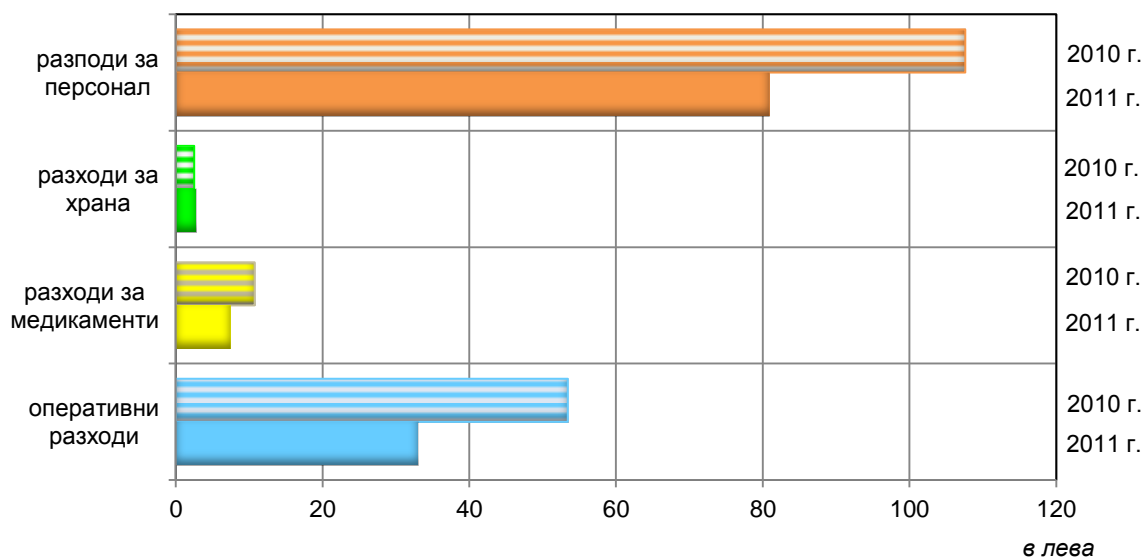
Средният разход за един преминал болен в групата на специализираните болници за активно лечение е намалял с 27% през 2011 г., като най-силно открито е снижаването на разходите за персонал и оперативните разходи. (Фигура 39, Приложение 7)

Средният разход за един леглоден в групата е по-нисък през 2011 г. В структурно отношение има нарастване само при разходите за храна на болните. (Фигура 40, Приложение 8)

Фигура 39. Структура на средния разход за един преминал болен в СБАЛ

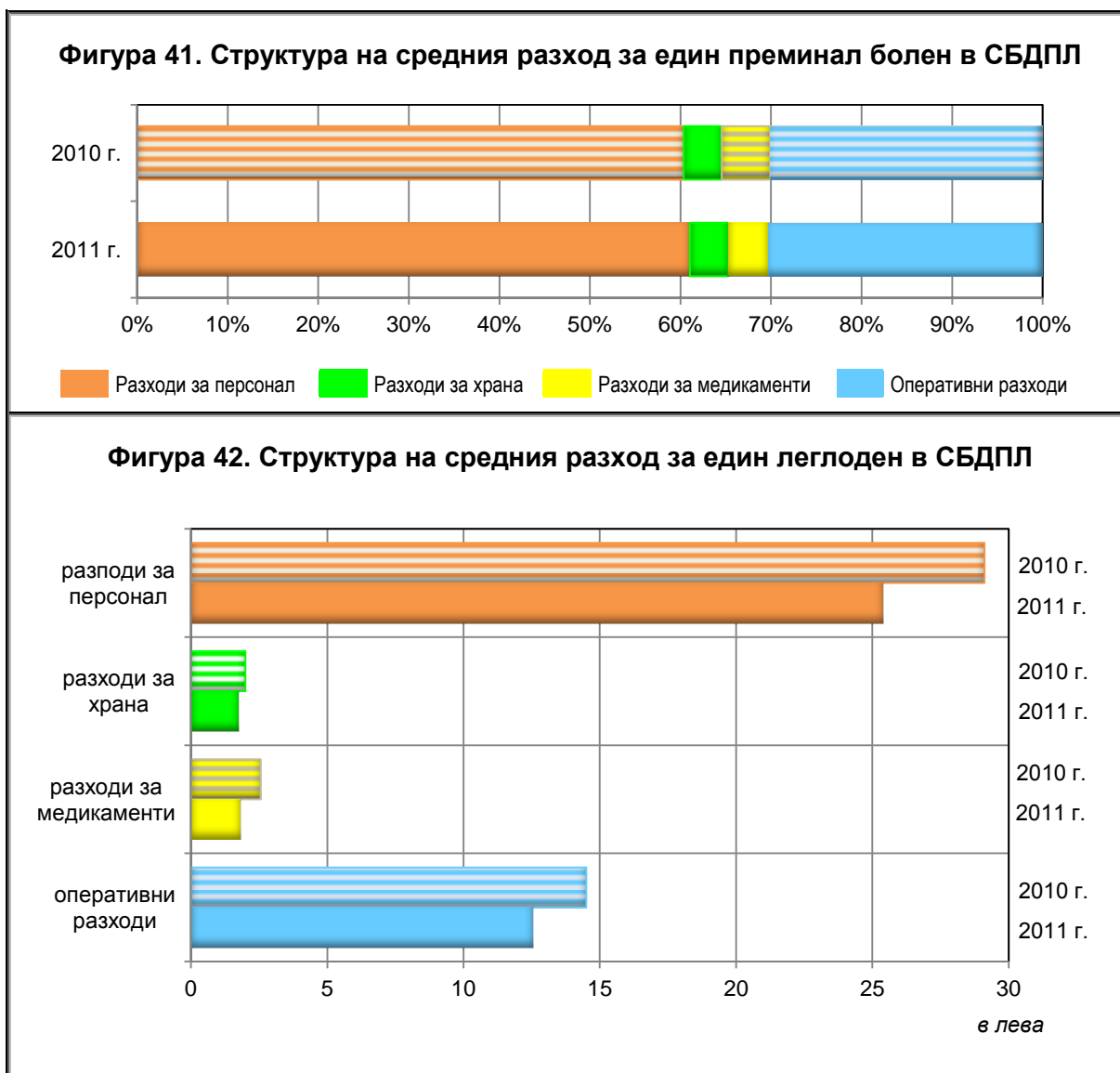
Фигура 40. Структура на средния разход за един леглоден в СБАЛ

Специализирани болници за долекуване и продължително лечение

В групата на специализираните болници за долекуване и продължително лечение (**Фигура 41, Приложение 7**), подобно на групата на СБАЛ, средната стойност на показателя за среден разход на един преминал болен през 2011 г. е намалял с 12%.

Средният разход за един леглоден в групата на СБДПЛ е бил с 14% по-висок през 2010 г. В структурата на показателя най-значително е намаляването на разходите за медикаменти с 29% през 2011 г. (**Фигура 42, Приложение 8**)

Специализирани болници за рехабилитация

Средният разход за преминал болен за групата на специализираните болници за рехабилитация остава относително постоянен и през двете години. В структурно отношение се наблюдава снижаване на дела на разходите за заплати и увеличаване на дела на оперативните разходи. (**Фигура 43, Приложение 7**)

Средният разход за един леглоден е постоянен като абсолютни стойности, като през 2011 г. имаме увеличаване на разходите за храна с 27%. (**Фигура 44, Приложение 8**)

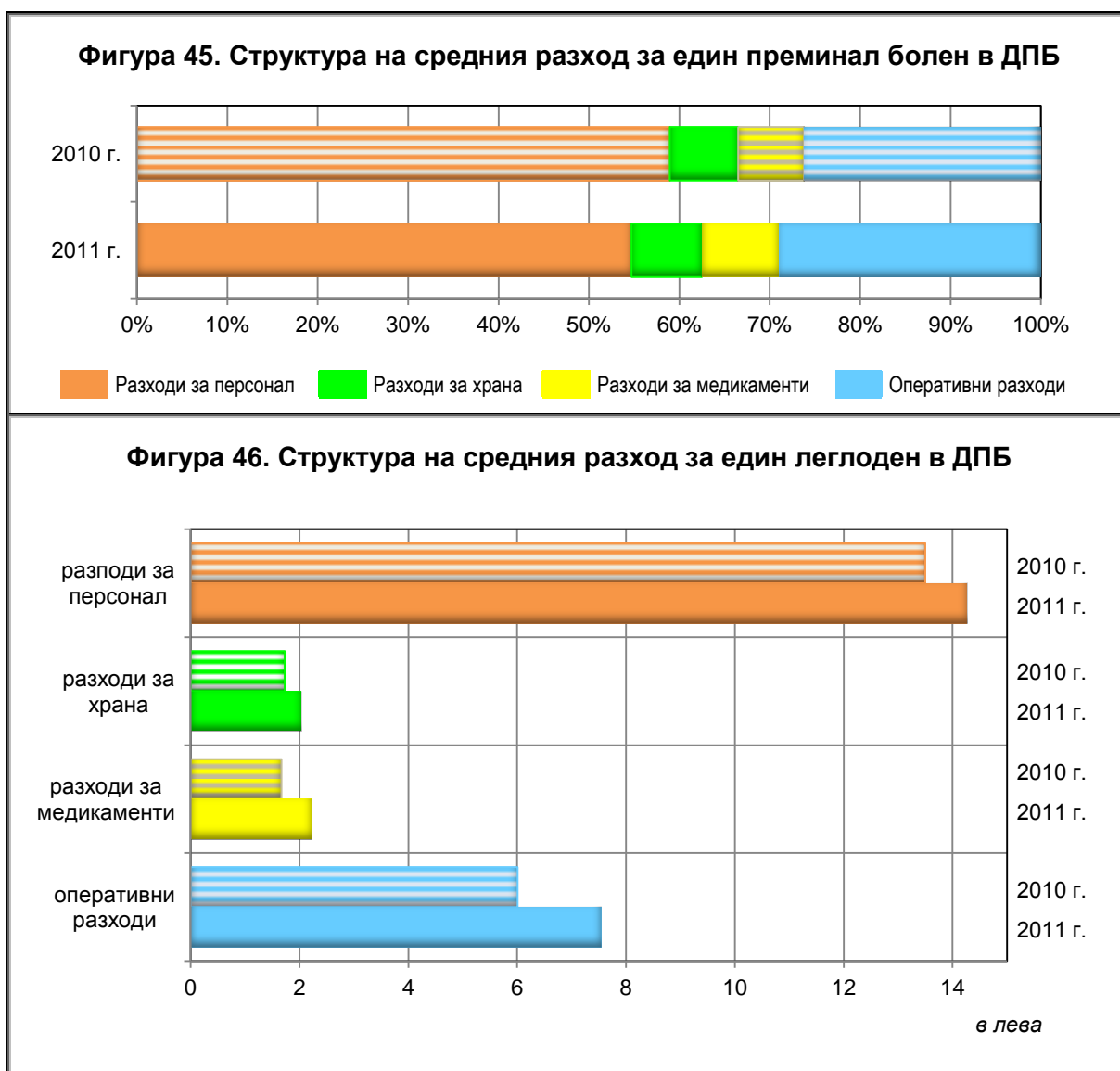

Държавни психиатрични болници

Средният разход за един преминал болен в държавните психиатрични болници през 2011 г. е нараснал с 10% и достига 1488 лв. (**Фигура 45, Приложение 7**)

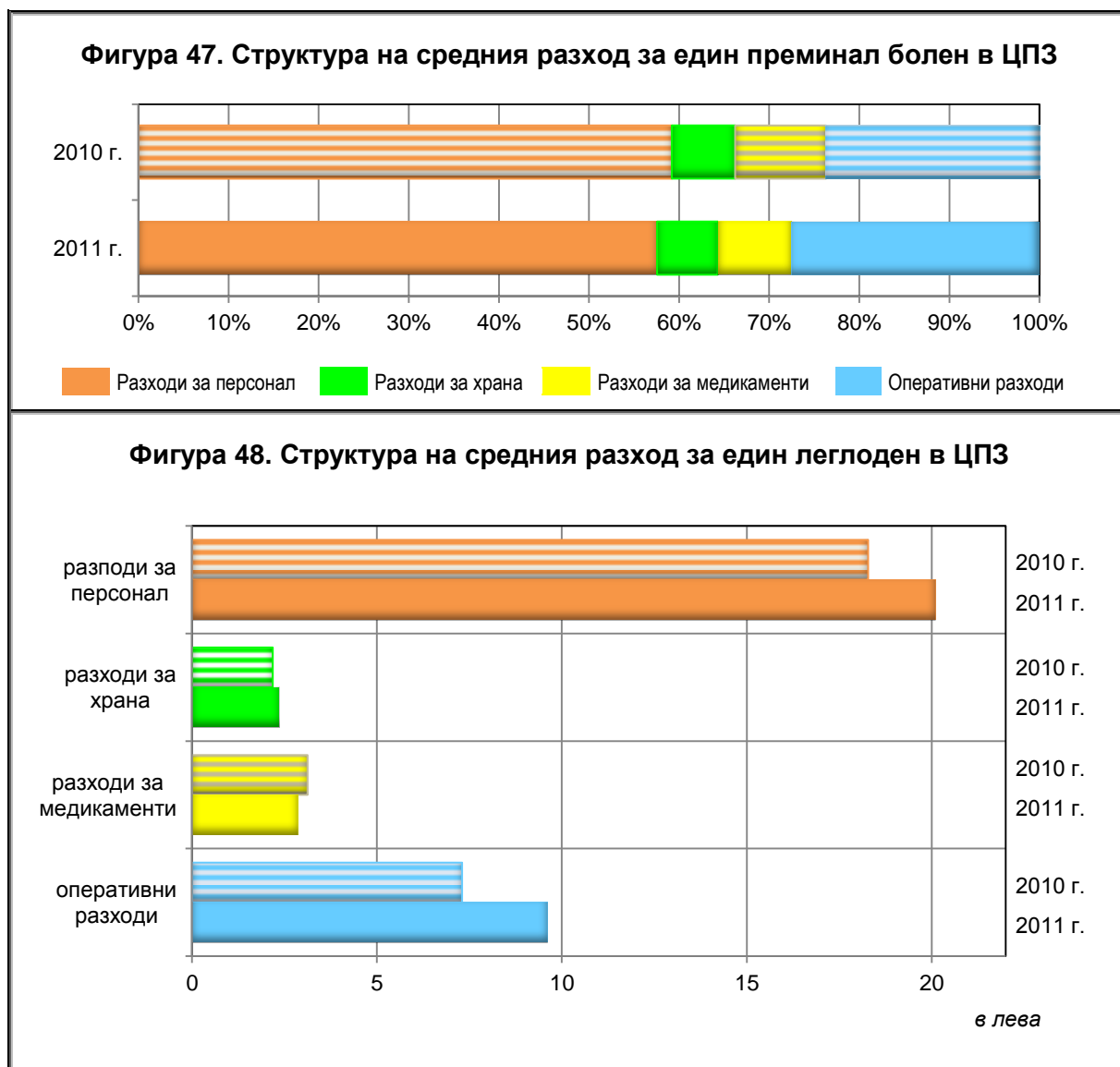
Средният разход за един леглоден за групата е 26 лв. през 2011 г. и е с 14% по-висок от този през 2010 г. В структурно отношение наблюдаваме нарастване и в четирите основни вида разходи. (**Фигура 46, Приложение 8**)

Центрове за психично здраве

В отделенията на центрoвете за психично здраве средният разход за един преминал болен е по-висок с 28 лв. през 2011 г. спрямо предходната година. (**Фигура 47, Приложение 7**)

Средният разход за един леглоден за групата в абсолютни стойности нараства през 2011 г. с 13%, като в структурата само делът на разходите за медикаменти е намалял. (**Фигура 48, Приложение 8**)

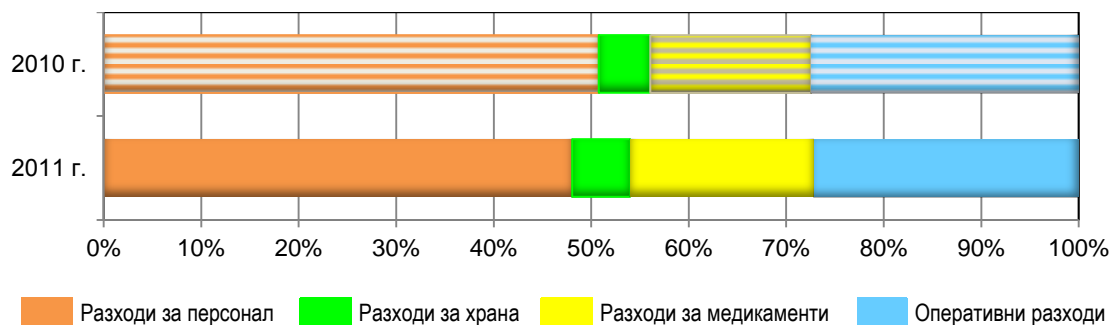

Специализирани болници за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания

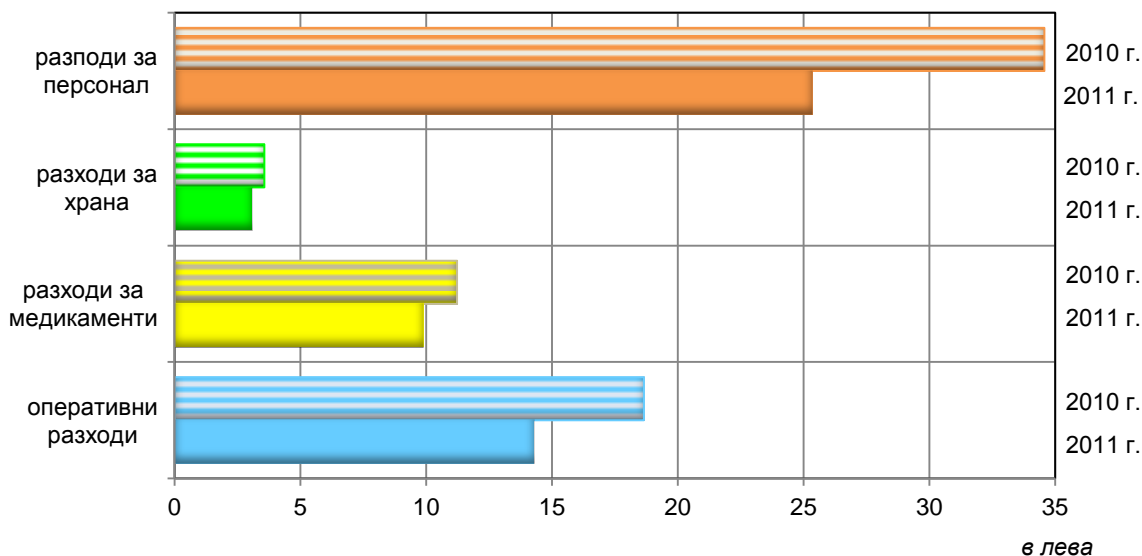
Средният разход за един преминал болен в отделенията на специализираните болници за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания е по-нисък през 2011 г. с 22%. В структурата на показателя се наблюдава леко покачване на разходите за медикаменти за сметка на оперативните разходи и запазване на дяловете на другите два компонента. (**Фигура 49, Приложение 7**)

Средният разход за един леглоден за групата през 2011 г. е снижен с 23% спрямо 2010 г. (**Фигура 50, Приложение 8**)

Фигура 49. Структура на средния разход за един преминал болен в СБАЛПФЗ

Фигура 50. Структура на средния разход за един леглоден в СБАЛПФЗ

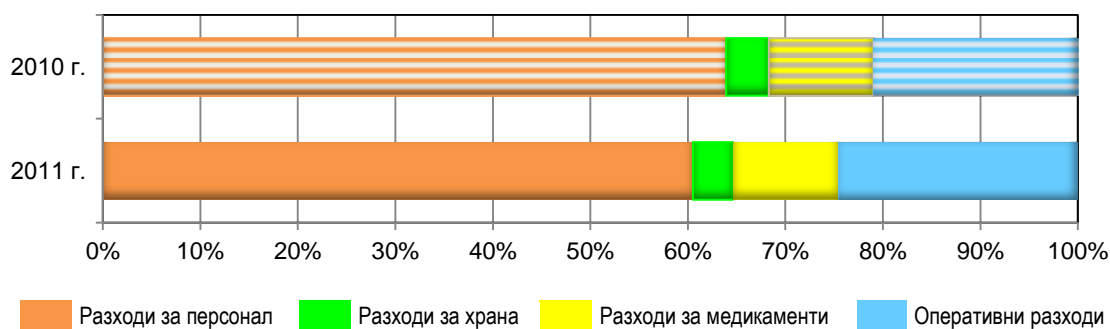

Центрове за кожно-венерически заболявания

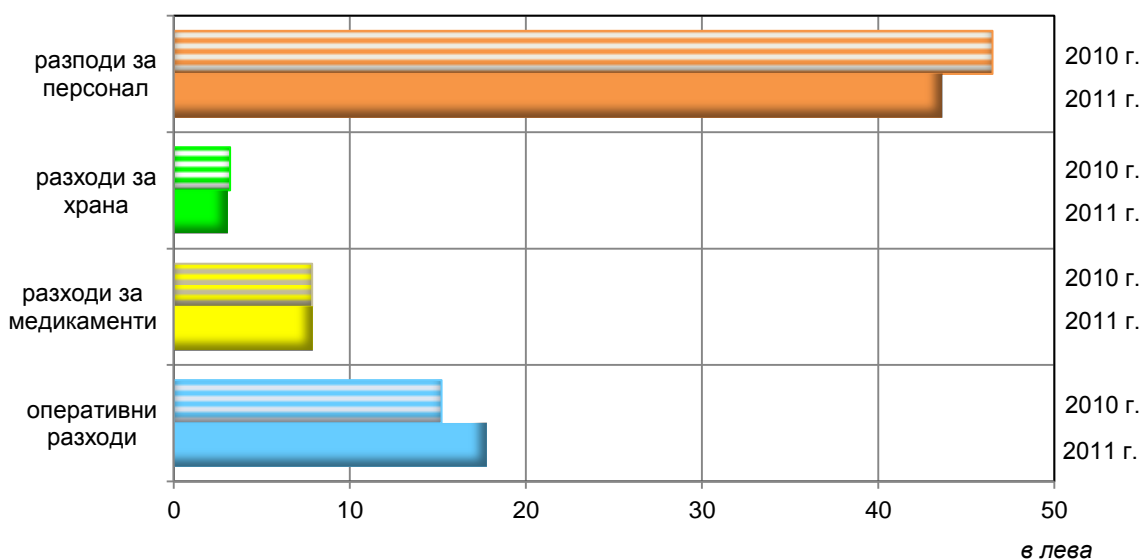
В отделенията на центрoвете за кожно-венерически заболявания средният разход за един преминал болен е относително постоянен през разглежданите години. (Фигура 51, Приложение 7).

Средният разход за един леглоден за групата и през двете години е 72 лв. (Фигура 52, Приложение 8)

Фигура 51. Структура на средния разход за един преминал болен в ЦКВЗ

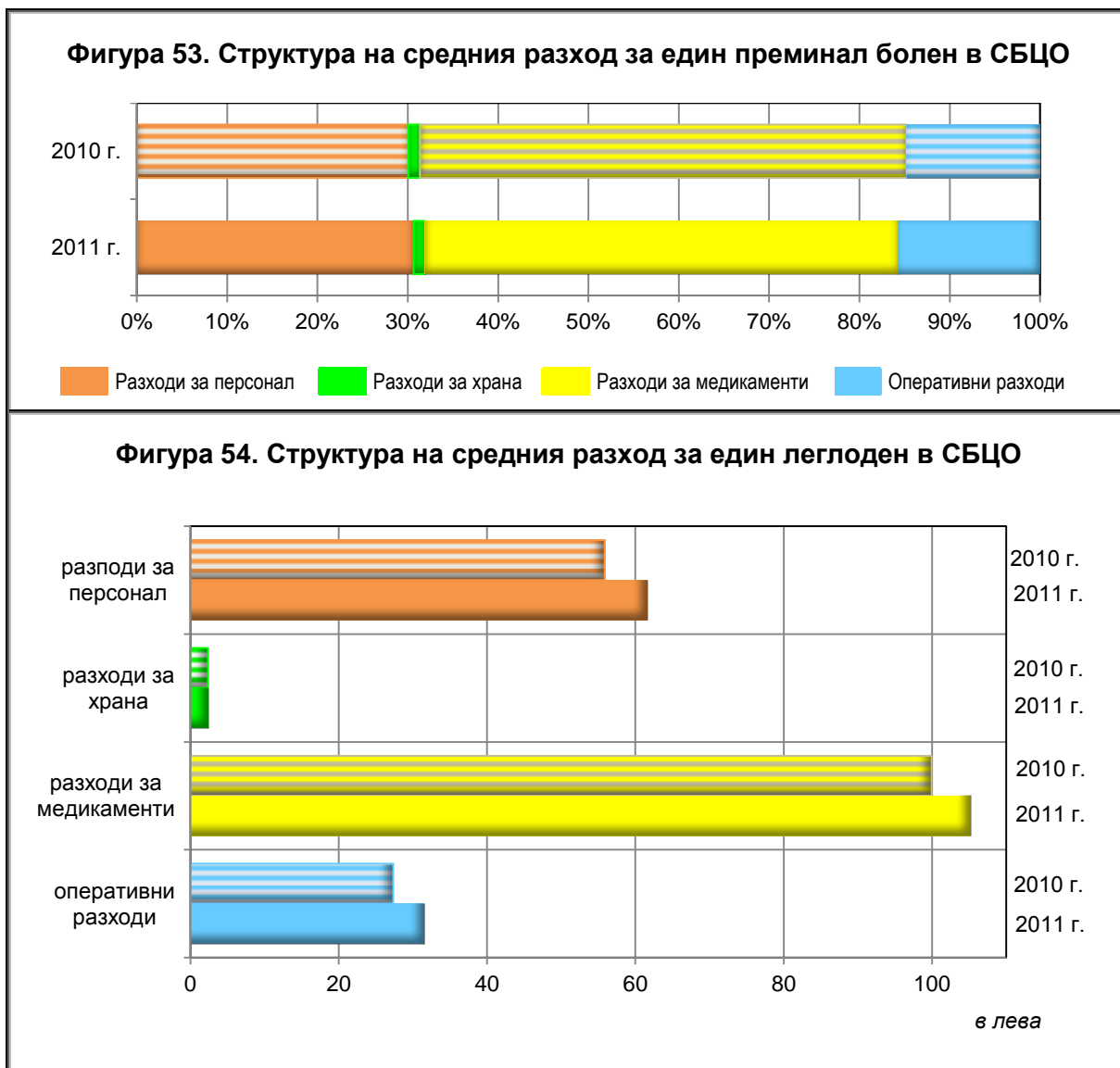

Фигура 52. Структура на средния разход за един леглоден в ЦКВЗ

Специализирани болници и центрове за онкологични заболявания

Средният разход за един преминал болен и за един леглоден в отделенията на специализираните болници и центрове за онкологични заболявания показва нарастване през 2011 г. спрямо предходната година. В структурата и на двата показателя нарастват и четирите основни пера. (Фигура 53 и 54, Приложение 7 и 8)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Системите на общественото здравеопазване по света функционират в по-малка или по-голяма степен в условия на недостиг на финансови ресурси. Това е валидно за цялата система на общественото здравеопазване в България и най-вече за дейността на лечебните заведения за болнична помощ.

За минимизиране на дефицита в системата на болничната помощ като цяло следва да се оптимизират финансовите резултати на ниво лечебно заведение и да се измести фокуса от недостига на финансови ресурси, в посока ефективно използване на разполагаемия ресурс. За оптимизирането на финансовите резултати на болничните лечебни заведения трябва да се работи паралелно в две посоки – генериране на повече приходи и минимизиране на разходите на лечебните заведения.

Съставянето на болничен бюджет с точно определяне на разходите по видове и болнични структури и на финансовите приходи по източници е отличен управленски инструмент. Генерирането на повече приходи е пряка функция от управленските решения на болничните мениджъри. Бизнес-планирането на дейността за средносрочен и краткосрочен период би спомогнало в голяма степен за постигането на яснота по отношение на собствените ресурси – материални и нематериални, и тяхното качество. Квалификацията на персонала е един от най-ценните ресурси на лечебните заведения в условия, при които конкуренцията между лечебните заведения за привличане на приходи от основния финансиращ орган – НЗОК, е най-вече на основа качество на медицинските услуги и пълно удовлетворяване нуждите на крайния потребител. В този смисъл инвестициите в привличането и задържането на високо квалифициран персонал и в непрекъснатото повишаване на квалификацията на медицинския персонал би се отразило изключително благоприятно в средносрочен и дългосрочен план.

Съставянето на собствен бизнес план би спомогнало и за определянето на изискванията и потребностите на външната среда – нормативни регулации, идентифициране на основните агенти, с които лечебното заведение влиза в определени взаимоотношения, наличие на свръхпредлагане за определени медицински услуги или недостатъчно задоволяване на потребности от такива. Би могло да се мисли за свиване или закриване на структури, носещи недостатъчно приходи на лечебното заведение и разкриване на нови структури, задоволяващи определено търсене – за палиативни грижи, за лечение на хронични заболявания и др., за осигуряването на които основният източник на финансови ресурси – НЗОК заплаща.

Лечебните заведения за болнична помощ, за да осигурят търсеното от крайния потребител качество, имат значителна нужда от привличането на допълнителни финансови ресурси, както за подобряване на материалната си база, така и като средство за провеждане на успешна кадрова политика. Други, допълнителни източници на приходи, при съществуващата нормативна уредба са приходите от дружества за доброволно здравно осигуряване, приходи от застрахователни дружества или собствени приходи от предлагане на медицински услуги, извън заплащаните от НЗОК, за които крайните потребители са склонни да заплащат.

Друг момент от дейността на лечебните заведения за болнична помощ, който трябва да бъде взет предвид, освен изпълнението на основната им функция по подобряване здравето състояние на населението в района на обслужване, е факта, че те са голям данъкоплатец, както и се явяват работодател на голяма част от населението в този район. Това може да послужи като аргумент в привличането на финансов ресурс и от общинските бюджети.

В другата плоскост – намаляване и оптимизиране на разходите на лечебните заведения от изключително значение е точното определяне на себестойността на всяка от дейностите на лечебното заведение. Използването на методиката за разделно отчитане на разходите на лечебното заведение може да спомогне за взимане на управленски решения по отношение на идентифициране на най-ресурсоемките болнични звена и ранжирането на относителните дялове на видовете разходи по степен на значимост в лечението на болните. Съществуват и много по-усъвършенствани методи за точното разпределяне на разходите по болнични звена – основни и спомагателни, формиращи крайната себестойност на всяка болнична дейност – такива методи са ABC (activity-based costing) – стъпково разпределение на разходите. Съществува и специален софтуер в помощ на мениджмънта по определяне на точните разходи по разходни звена и по видове дейност.

Използването на икономически инструменти като ВЕР (break-even point) – критична точка, при анализа на търсене и предлагане на дадена болнична услуга би определило и минималният брой болнична услуга от този вид извършвани от лечебното заведение, над който лечебното заведение няма да е на загуба от осигуряването ѝ. Това е напълно осъществимо при наличието на яснота по отношение на очакваното заплащане за случай от НЗОК, Тук от съществено значение е определянето на разходите по осъществяване на тази услуга като преки и постоянни. Преките разходи могат да се отнесат директно към единица услуга – това са например разходите за медикаменти и

храна за болните, за лабораторни реактиви и т.н., а постоянните разходи включени в стойността на тази услуги, са тези които не могат да се отнесат пряко към единица услуга и не зависят от обема на услугите – разходи за отопление, електроенергия, за персонал и т.н.

Тъй като стремежа да се намалят преките разходи за дадена услуга би се отразил на качеството на услугата е по-логично да се търсят начини за намаляване на постоянните разходи, за да намалят съответно и пълните разходи по осъществяване на болничните дейности. Това би могло да се търси чрез икономии от мащаба, чрез увеличаване на обема дейност и съответно увеличаване на използваемостта на болничните ресурси – болнични легла и медицински персонал и закриване на неефективните структури – незаети болнични легла.

Би могло да се мисли в посока усъвършенстване на методиката за отчитане на разходите за здравеопазване като цяло и точното им разпределяне по отделните подсистеми – за първична медицинска помощ, за специализирана извънболнична помощ, за неотложна и спешна медицинска помощ, и особено за системата за болнична помощ, която заема централно място в системата на здравеопазването и се характеризира със сложна структура и взаимовръзки с останалите подсистеми.

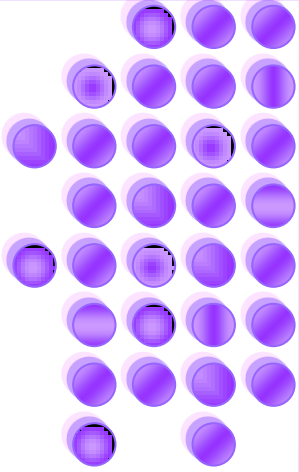
За тази цел е рационално използването на разработените от Световна здравна организация, Световна банка и Американската агенция за международно развитие в сътрудничество на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD) стандарти за здравни сметки. Стандартите, въз основа на които е разработена системата от национални здравни сметки на OECD (National Health Accounts – NHA), са възприети от Европейския съюз като цел, към която всички страни членки трябва да се стремят.

National Health Accounts по същество са цялостен и последователен механизъм за движението на ресурсите в дадена здравна система. Те са разработени специално с цел осигуряване на необходимата информация за определяне и прилагане на здравната политика на страните.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Списък на включените в бюлетина групи лечебни заведения

№	Групи лечебни заведения	Брой	Използвано съкращение
1	Университетски и национални многопрофилни болници за активно лечение	9	Университетски и национални МБАЛ
2	Областни многопрофилни болници за активно лечение	25	Областни МБАЛ
3	Градски многопрофилни болници за активно лечение (общинските болници в София и Пловдив)	6	Градски МБАЛ
4	Общински многопрофилни болници за активно лечение	77	Общински МБАЛ
5	Национални специализирани болници за активно лечение	13	НСБАЛ
6	Специализирани болници за активно лечение на белодробни болести	4	СБАЛББ
7	Специализирани болници за долекуване и продължително лечение на белодробни болести	5	СБДПЛББ
8	Специализирани акушеро-гинекологични болници за активно лечение	3	САГБАЛ
9	Специализирани болници за активно лечение	7	СБАЛ
10	Специализирани болници за долекуване и продължително лечение	11	СБДПЛ
11	Специализирани болници по рехабилитация	7	СБР
12	Държавни психиатрични болници	12	ДПБ
13	Центрове за психично здраве	12	ЦПЗ
14	Специализирани болници за активно лечение по пневмофтизиатрични заболявания	12	СБАЛПФЗ
15	Центрове за кожно-венерически заболявания	11	ЦКВЗ
16	Специализирани болници и центрове по онкология	11	СБЦО

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо приходи	В това число приходи от:		
		МЗ	Община	НЗОК
Университетски и национални МБАЛ	382 309 342	96 388 423	25 325	240 844 871
Областни МБАЛ	336 839 318	65 301 736	395 321	244 608 633
Градски МБАЛ	43 126 932	1 355 700	4 178 600	32 726 891
Общински МБАЛ	166 215 121	8 848 384	4 298 378	142 291 107
НСБАЛ	158 627 568	37 287 405	0	99 839 867
СБАЛББ	5 263 382	1 432 230	0	3 292 662
СБДПЛББ	6 113 687	4 244 438	0	1 185 929
САГБАЛ	19 739 984	53 960	836 225	11 432 073
СБАЛ	2 575 981	22 720	610 625	1 509 510
СБДПЛ	6 144 781	31 000	2 150 134	3 191 315
СБР	24 341 657	277 107	0	11 480 851
ДПБ	17 245 349	16 382 032	0	0
ЦПЗ	18 426 758	1 286 666	14 808 962	0
СБАЛПФЗ	23 745 879	4 432 070	11 995 334	5 596 436
ЦКВЗ	6 189 189	421 600	3 661 779	1 393 273
СБЦО	120 172 737	44 000 002	48 366 968	25 346 018

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	В това число приходи от:				
	ДЗОФ	Продажби на услуги	Други продажби	Други приходи	Дарения
Университетски и национални МБАЛ	101 025	15 152 472	4 068 740	6 318 161	19 410 326
Областни МБАЛ	316 282	11 881 160	5 239 733	4 476 934	4 619 519
Градски МБАЛ	233 537	2 212 471	768 163	455 475	1 196 095
Общински МБАЛ	56 002	4 945 682	1 342 028	3 015 279	1 418 261
НСБАЛ	180 680	13 291 866	791 332	4 093 982	3 142 436
СБАЛББ	0	125 697	43 595	283 208	85 990
СБДПЛББ	0	190 959	73 518	333 593	85 250
САГБАЛ	196 652	6 799 118	314 220	9 269	98 467
СБАЛ	12 548	273 376	7 124	64 560	75 518
СБДПЛ	0	515 926	61 532	153 424	41 450
СБР	1 085	11 978 849	238 256	357 379	8 130
ДПБ	0	162 606	4 415	397 332	298 964
ЦПЗ	0	1 926 895	83 268	197 993	122 974
СБАЛПФЗ	0	667 005	130 857	829 537	94 639
ЦКВЗ	50	553 940	35 297	86 412	36 838
СБЦО	0	597 133	327 756	922 741	612 119

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо приходи	В това число приходи от:		
		МЗ	Община	НЗОК
Университетски и национални МБАЛ	100.00	25.21	0.01	63.00
Областни МБАЛ	100.00	19.39	0.12	72.62
Градски МБАЛ	100.00	3.14	9.69	75.89
Общински МБАЛ	100.00	5.32	2.59	85.61
НСБАЛ	100.00	23.51	0.00	62.94
СБАЛББ	100.00	27.21	0.00	62.56
СБДПЛББ	100.00	69.43	0.00	19.40
САГБАЛ	100.00	0.27	4.24	57.91
СБАЛ	100.00	0.88	23.70	58.60
СБДПЛ	100.00	0.50	34.99	51.94
СБР	100.00	1.14	0.00	47.17
ДПБ	100.00	94.99	0.00	0.00
ЦПЗ	100.00	6.98	80.37	0.00
СБАЛПФЗ	100.00	18.66	50.52	23.57
ЦКВЗ	100.00	6.81	59.16	22.51
СБЦО	100.00	36.61	40.25	21.09

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.
в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	В това число приходи от:				
	ДЗОФ	Продажби на услуги	Други продажби	Други приходи	Дарения
Университетски и национални МБАЛ	0.03	3.96	1.06	1.65	5.08
Областни МБАЛ	0.09	3.53	1.56	1.33	1.37
Градски МБАЛ	0.54	5.13	1.78	1.06	2.77
Общински МБАЛ	0.03	2.98	0.81	1.81	0.85
НСБАЛ	0.11	8.38	0.50	2.58	1.98
СБАЛББ	0.00	2.39	0.83	5.38	1.63
СБДПЛББ	0.00	3.12	1.20	5.46	1.39
САГБАЛ	1.00	34.44	1.59	0.05	0.50
СБАЛ	0.49	10.61	0.28	2.51	2.93
СБДПЛ	0.00	8.40	1.00	2.50	0.67
СБР	0.00	49.21	0.98	1.47	0.03
ДПБ	0.00	0.94	0.03	2.30	1.73
ЦПЗ	0.00	10.46	0.45	1.07	0.67
СБАЛПФЗ	0.00	2.81	0.55	3.49	0.40
ЦКВЗ	0.00	8.95	0.57	1.40	0.60
СБЦО	0.00	0.50	0.27	0.77	0.51

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо приходи	В това число приходи от:		
		МЗ	Община	НЗОК
Университетски и национални МБАЛ	381 686 181	92 206 898	35 873	243 565 584
Областни МБАЛ	357 784 363	71 520 219	1 177 962	258 325 100
Градски МБАЛ	44 703 854	1 434 325	4 849 140	33 451 232
Общински МБАЛ	170 637 715	12 084 558	6 433 462	140 248 618
НСБАЛ	152 609 539	31 548 226	0	96 522 605
СБАЛББ	2 700 137	953 742	45 650	1 168 367
СБДПЛББ	6 348 555	5 282 377	0	389 010
САГБАЛ	11 952 159	4 998	603 451	7 306 934
СБАЛ	2 351 756	5 520	596 091	1 316 563
СБДПЛ	6 246 756	0	2 616 955	3 070 005
СБР	29 857 038	552 103	0	13 561 100
ДПБ	20 023 548	19 329 823	0	0
ЦПЗ	20 372 951	17 524 577	532 474	0
СБАЛПФЗ	12 185 628	2 952 393	441 022	6 600 385
ЦКВЗ	2 770 127	90 000	108 417	1 538 291
СБЦО	114 279 355	64 739 850	1 929 023	44 252 069

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	В това число приходи от:				
	ДЗОФ	Продажби на услуги	Други продажби	Други приходи	Дарения
Университетски и национални МБАЛ	86 887	15 532 523	5 484 883	6 139 396	18 634 136
Областни МБАЛ	438 676	11 046 266	6 606 846	3 425 281	5 244 013
Градски МБАЛ	173 382	2 269 371	272 945	1 971 592	281 867
Общински МБАЛ	48 785	5 410 921	1 137 024	3 231 514	2 042 833
НСБАЛ	175 722	13 892 077	1 287 323	6 818 300	2 365 286
СБАЛББ	53 845	203 680	46 485	179 588	48 780
СБДПЛББ	0	190 065	124 049	255 789	107 265
САГБАЛ	106 516	3 051 651	0	766 241	112 369
СБАЛ	27 874	238 555	10 520	84 310	72 323
СБДПЛ	0	438 401	12 061	99 905	9 429
СБР	1 069	15 110 990	349 932	265 002	16 842
ДПБ	0	142 516	27 851	156 892	366 466
ЦПЗ	0	1 850 751	128 870	211 473	124 805
СБАЛПФЗ	0	890 841	139 453	1 076 855	84 678
ЦКВЗ	15	750 410	29 659	234 614	18 721
СБЦО	0	1 014 552	99 985	2 032 350	211 525

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо приходи	В това число приходи от:		
		МЗ	Община	НЗОК
Университетски и национални МБАЛ	100.00	24.16	0.01	63.81
Областни МБАЛ	100.00	19.99	0.33	72.20
Градски МБАЛ	100.00	3.21	10.85	74.83
Общински МБАЛ	100.00	7.08	3.77	82.19
НСБАЛ	100.00	20.67	0.00	63.25
СБАЛББ	100.00	35.32	1.69	43.27
СБДПЛББ	100.00	83.21	0.00	6.13
САГБАЛ	100.00	0.04	5.05	61.13
СБАЛ	100.00	0.23	25.35	55.98
СБДПЛ	100.00	0.00	41.89	49.15
СБР	100.00	1.85	0.00	45.42
ДПБ	100.00	96.54	0.00	0.00
ЦПЗ	100.00	86.02	2.61	0.00
СБАЛПФЗ	100.00	24.23	3.62	54.17
ЦКВЗ	100.00	3.25	3.91	55.53
СБЦО	100.00	56.65	1.69	38.72

Приходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.
в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	В това число приходи от:				
	ДЗОФ	Продажби на услуги	Други продажби	Други приходи	Дарения
Университетски и национални МБАЛ	0.02	4.07	1.44	1.61	4.88
Областни МБАЛ	0.12	3.09	1.85	0.96	1.47
Градски МБАЛ	0.39	5.08	0.61	4.41	0.63
Общински МБАЛ	0.03	3.17	0.67	1.89	1.20
НСБАЛ	0.12	9.10	0.84	4.47	1.55
СБАЛББ	1.99	7.54	1.72	6.65	1.81
СБДПЛББ	0.00	2.99	1.95	4.03	1.69
САГБАЛ	0.89	25.53	0.00	6.41	0.94
СБАЛ	1.19	10.14	0.45	3.58	3.08
СБДПЛ	0.00	7.02	0.19	1.60	0.15
СБР	0.00	50.61	1.17	0.89	0.06
ДПБ	0.00	0.71	0.14	0.78	1.83
ЦПЗ	0.00	9.08	0.63	1.04	0.61
СБАЛПФЗ	0.00	7.31	1.14	8.84	0.69
ЦКВЗ	0.00	27.09	1.07	8.47	0.68
СБЦО	0.00	0.89	0.09	1.78	0.19

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

Разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	371 999 197	153 064 897	5 656 113	130 209 337	83 068 851
Областни МБАЛ	336 156 569	167 333 100	5 950 166	74 029 317	88 843 987
Градски МБАЛ	43 545 478	24 661 394	1 174 779	6 368 949	11 340 356
Общински МБАЛ	179 035 435	102 389 221	3 466 152	27 480 320	45 699 742
НСБАЛ	152 774 844	51 547 666	1 960 909	59 693 065	39 573 205
СБАЛББ	4 696 796	2 400 954	279 808	699 628	1 316 406
СБДПЛББ	5 368 409	2 702 829	362 642	280 588	2 022 350
САГБАЛ	19 144 765	11 264 639	289 242	3 006 002	4 584 882
СБАЛ	2 750 337	1 703 932	34 049	169 234	843 122
СБДПЛ	7 266 092	4 510 708	279 031	364 729	2 111 624
СБР	25 732 470	12 689 380	2 086 494	201 255	10 755 341
ДПБ	17 148 952	10 142 672	1 279 487	1 237 266	4 489 527
ЦПЗ	17 984 987	11 340 427	871 236	1 542 073	4 231 250
СБАЛПФЗ	24 155 896	13 219 367	852 261	3 104 624	6 979 644
ЦКВЗ	5 896 114	3 983 166	151 148	446 123	1 315 677
СБЦО	112 341 347	32 575 730	1 149 270	62 768 277	15 848 071

Разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.
в проценти

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	Общо разходи	Разходи за персонал	Разходи за храна	Разходи за медикаменти	Оперативни разходи
Университетски и национални МБАЛ	100.00	41.15	1.52	35.00	22.33
Областни МБАЛ	100.00	49.78	1.77	22.02	26.43
Градски МБАЛ	100.00	56.63	2.70	14.63	26.04
Общински МБАЛ	100.00	57.19	1.94	15.35	25.53
НСБАЛ	100.00	33.74	1.28	39.07	25.90
СБАЛББ	100.00	51.12	5.96	14.90	28.03
СБДПЛББ	100.00	50.35	6.76	5.23	37.67
САГБАЛ	100.00	58.84	1.51	15.70	23.95
СБАЛ	100.00	61.95	1.24	6.15	30.66
СБДПЛ	100.00	62.08	3.84	5.02	29.06
СБР	100.00	49.31	8.11	0.78	41.80
ДПБ	100.00	59.14	7.46	7.21	26.18
ЦПЗ	100.00	63.05	4.84	8.57	23.53
СБАЛПФЗ	100.00	54.73	3.53	12.85	28.89
ЦКВЗ	100.00	67.56	2.56	7.57	22.31
СБЦО	100.00	29.00	1.02	55.87	14.11

Разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	367 750 330	160 601 152	5 154 893	124 373 106	77 621 179
Областни МБАЛ	358 760 458	180 720 672	5 463 840	77 819 156	94 756 790
Градски МБАЛ	45 535 234	25 428 070	1 052 644	6 794 055	12 260 465
Общински МБАЛ	176 625 802	103 346 446	2 957 700	26 941 681	43 379 975
НСБАЛ	146 228 313	52 589 046	1 858 907	56 916 912	34 863 448
СБАЛББ	4 656 199	2 290 083	173 736	988 100	1 204 280
СБДПЛББ	5 858 322	2 817 987	404 098	262 885	2 373 352
САГБАЛ	11 943 054	6 799 915	178 624	1 873 987	3 090 528
СБАЛ	2 275 178	1 499 926	40 444	129 719	605 089
СБДПЛ	6 553 611	4 058 263	244 733	266 206	1 984 408
СБР	28 715 526	12 672 930	2 972 613	211 317	12 858 666
ДПБ	18 834 814	10 322 303	1 438 172	1 594 123	5 480 216
ЦПЗ	18 947 306	11 587 737	889 288	1 329 464	5 140 817
СБАЛПФЗ	16 346 873	8 547 797	663 356	2 382 942	4 752 778
ЦКВЗ	3 699 575	2 399 135	88 847	293 059	918 534
СБЦО	114 649 844	35 035 118	1 099 243	59 997 746	18 517 737

Разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.
в проценти

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	100.00	43.67	1.40	33.82	21.11
Областни МБАЛ	100.00	50.37	1.52	21.69	26.41
Градски МБАЛ	100.00	55.84	2.31	14.92	26.93
Общински МБАЛ	100.00	58.51	1.67	15.25	24.56
НСБАЛ	100.00	35.96	1.27	38.92	23.84
СБАЛББ	100.00	49.18	3.73	21.22	25.86
СБДПЛББ	100.00	48.10	6.90	4.49	40.51
САГБАЛ	100.00	56.94	1.50	15.69	25.88
СБАЛ	100.00	65.93	1.78	5.70	26.60
СБДПЛ	100.00	61.92	3.73	4.06	30.28
СБР	100.00	44.13	10.35	0.74	44.78
ДПБ	100.00	54.80	7.64	8.46	29.10
ЦПЗ	100.00	61.16	4.69	7.02	27.13
СБАЛПФЗ	100.00	52.29	4.06	14.58	29.07
ЦКВЗ	100.00	64.85	2.40	7.92	24.83
СБЦО	100.00	30.56	0.96	52.33	16.15

ПРИЛОЖЕНИЕ 3а

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2010 г.**

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо капиталови разходи	Основен ремонт на ДМА	Придобиване на ДМА			
			общо	компютри и хардуер	друго оборудване	транспортни средства
Университетски и национални МБАЛ	40 047 383	842 136	39 156 953	178 719	26 666 236	28 800
Областни МБАЛ	13 270 442	4 348 345	7 993 395	87 830	5 307 048	337 383
Градски МБАЛ	1 410 296	0	1 347 081	8 215	1 235 167	0
Общински МБАЛ	6 633 216	811 935	5 803 164	58 534	4 672 144	165 837
НСБАЛ	9 857 701	1 592 553	8 129 626	354 099	5 508 357	79 567
СБАЛББ	183 158	0	183 158	0	36 074	5 652
СБДПЛББ	334 409	203 797	130 612	910	39 928	0
САГБАЛ	336 382	0	296 292	43 845	216 376	1 102
СБАЛ	0	0	0	0	0	0
СБДПЛ	489 453	0	489 453	1 032	177 449	0
СБР	740 019	250 095	365 135	17 913	273 029	8 500
ДПБ	28 666	0	27 226	10 643	16 583	0
ЦПЗ	531 548	433 955	97 593	18 088	23 149	22 001
СБАЛПФЗ	6 344 373	39 024	6 293 402	36 593	5 845 008	22 338
ЦКВЗ	309 641	21 312	288 329	8 961	73 506	0
СБЦО	8 866 648	528 492	8 303 691	40 131	2 866 223	28 107

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2010 г.**

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Придобиване на ДМА			Придобиване на нематериални дълготрайни активи		
	стопански инвентар	инфраструктурни обекти	други ДМА	общо	програмни продукти	други
Университетски и национални МБАЛ	4 985 099	351 578	6 946 521	48 295	48 295	0
Областни МБАЛ	1 069 627	0	1 191 507	928 702	93 331	835 371
Градски МБАЛ	56 344	40 750	6 605	63 215	63 215	0
Общински МБАЛ	253 918	179 801	472 930	18 117	18 117	0
НСБАЛ	619 396	1 322 928	245 280	135 522	92 526	42 996
СБАЛББ	2 205	0	139 227	0	0	0
СБДПЛББ	55 578	0	34 196	0	0	0
САГБАЛ	3 085	0	31 884	40 090	40 090	0
СБАЛ	0	0	0	0	0	0
СБДПЛ	4 160	304 812	2 000	0	0	0
СБР	53 037	5 062	7 594	124 789	5 365	119 424
ДПБ	0	0	0	1 440	1 440	0
ЦПЗ	33 647	0	708	0	0	0
СБАЛПФЗ	300 594	0	88 869	11 947	11 947	0
ЦКВЗ	5 778	86 400	113 684	0	0	0
СБЦО	322 047	1 856 908	3 190 275	34 465	34 465	0

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2010 г.**

в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо капиталови разходи	Основен ремонт на ДМА	Придобиване на ДМА			
			общо	компютри и хардуер	друго оборудване	транспортни средства
Университетски и национални МБАЛ	100.00	2.10	97.78	0.46	68.10	0.07
Областни МБАЛ	100.00	32.77	60.23	1.10	66.39	4.22
Градски МБАЛ	100.00	0.00	95.52	0.61	91.69	0.00
Общински МБАЛ	100.00	12.24	87.49	1.01	80.51	2.86
НСБАЛ	100.00	16.16	82.47	4.36	67.76	0.98
СБАЛББ	100.00	0.00	100.00	0.00	19.70	3.09
СБДПЛББ	100.00	60.94	39.06	0.70	30.57	0.00
САГБАЛ	100.00	0.00	88.08	14.80	73.03	0.37
СБАЛ	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
СБДПЛ	100.00	0.00	100.00	0.21	36.25	0.00
СБР	100.00	33.80	49.34	4.91	74.77	2.33
ДПБ	100.00	0.00	94.98	39.09	60.91	0.00
ЦПЗ	100.00	81.64	18.36	18.53	23.72	22.54
СБАЛПФЗ	100.00	0.62	99.20	0.58	92.88	0.35
ЦКВЗ	100.00	6.88	93.12	3.11	25.49	0.00
СБЦО	100.00	5.96	93.65	0.48	34.52	0.34

Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Придобиване на ДМА			Придобиване на нематериални дълготрайни активи		
	стопански инвентар	инфраструктурни обекти	други ДМА	общо	програмни продукти	други
Университетски и национални МБАЛ	12.73	0.90	17.74	0.12	100.00	0.00
Областни МБАЛ	13.38	0.00	14.91	7.00	10.05	89.95
Градски МБАЛ	4.18	3.03	0.49	4.48	100.00	0.00
Общински МБАЛ	4.38	3.10	8.15	0.27	100.00	0.00
НСБАЛ	7.62	16.27	3.02	1.37	68.27	31.73
СБАЛББ	1.20	0.00	76.01	0.00	0.00	0.00
СБДПЛББ	42.55	0.00	26.18	0.00	0.00	0.00
САГБАЛ	1.04	0.00	10.76	11.92	100.00	0.00
СБАЛ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
СБДПЛ	0.85	62.28	0.41	0.00	0.00	0.00
СБР	14.53	1.39	2.08	16.86	4.30	95.70
ДПБ	0.00	0.00	0.00	5.02	100.00	0.00
ЦПЗ	34.48	0.00	0.73	0.00	0.00	0.00
СБАЛПФЗ	4.78	0.00	1.41	0.19	100.00	0.00
ЦКВЗ	2.00	29.97	39.43	0.00	0.00	0.00
СБЦО	3.88	22.36	38.42	0.39	100.00	0.00

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо капиталови разходи	Основен ремонт на ДМА	Придобиване на ДМА			
			общо	компютри и хардуер	друго оборудване	транспортни средства
Университетски и национални МБАЛ	24 547 923	282 846	23 978 807	253 217	14 137 386	322 006
Областни МБАЛ	15 919 299	1 690 808	14 182 845	78 314	9 446 463	354 182
Градски МБАЛ	2 021 223	370 135	1 630 936	76 420	1 368 684	58 286
Общински МБАЛ	8 196 001	3 068 707	4 560 334	151 708	2 882 207	152 740
НСБАЛ	15 704 780	1 620 707	13 492 306	140 014	7 369 939	150 215
СБАЛББ	5 612 863	1 931 278	1 426 239	45 650	914 520	53 845
СБДПЛББ	2 245 072	947 409	1 075 303	142 480	214 862	203 604
САГБАЛ	372 537	0	370 461	6 005	253 945	0
СБАЛ	537	0	537	0	0	0
СБДПЛ	282 246	23 000	259 246	5 174	77 529	17 860
СБР	540 123	0	529 593	27 946	300 925	1 477
ДПБ	3 661 027	1 686 806	1 612 795	47 194	364 975	366 253
ЦПЗ	1 091 431	765 911	313 438	26 701	31 312	74 493
СБАЛПФЗ	858 795	4 800	853 715	5 605	737 864	4 683
ЦКВЗ	17 463	0	17 463	228	11 058	0
СБЦО	7 663 505	215 703	7 374 059	40 426	4 246 171	54 311

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Придобиване на ДМА			Придобиване на нематериални дълготрайни активи		
	стопански инвентар	инфраструктурни обекти	други ДМА	общо	програмни продукти	други
Университетски и национални МБАЛ	1 675 727	5 088 431	2 502 040	286 273	242 206	44 067
Областни МБАЛ	528 605	2 187 815	1 587 466	45 646	45 646	0
Градски МБАЛ	126 405	0	1 140	20 152	20 152	0
Общински МБАЛ	203 425	104 185	1 066 069	566 960	512 960	54 000
НСБАЛ	1 231 840	4 245 665	354 633	591 766	152 404	439 362
СБАЛББ	231 013	41 820	139 391	2 255 346	60 956	2 194 390
СБДПЛББ	108 621	77 202	328 534	222 360	173 716	48 644
САГБАЛ	3 284	0	107 227	2 076	2 076	0
СБАЛ	0	0	537	0	0	0
СБДПЛ	2 250	156 433	0	0	0	0
СБР	152 357	0	46 888	10 530	530	10 000
ДПБ	226 856	56 407	551 110	361 426	221 168	140 258
ЦПЗ	63 635	52 347	64 950	12 082	12 082	0
СБАЛПФЗ	3 935	0	101 628	280	280	0
ЦКВЗ	4 427	0	1 750	0	0	0
СБЦО	69 575	717 797	2 245 780	73 743	64 757	8 986

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Общо капиталови разходи	Основен ремонт на ДМА	Придобиване на ДМА			
			общо	компютри и хардуер	друго оборудване	транспортни средства
Университетски и национални МБАЛ	100.00	1.15	97.68	1.06	58.96	1.34
Областни МБАЛ	100.00	10.62	89.09	0.55	66.60	2.50
Градски МБАЛ	100.00	18.31	80.69	4.69	83.92	3.57
Общински МБАЛ	100.00	37.44	55.64	3.33	63.20	3.35
НСБАЛ	100.00	10.32	85.91	1.04	54.62	1.11
СБАЛББ	100.00	34.41	25.41	3.20	64.12	3.78
СБДПЛББ	100.00	42.20	47.90	13.25	19.98	18.93
САГБАЛ	100.00	0.00	99.44	1.62	68.55	0.00
СБАЛ	100.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
СБДПЛ	100.00	8.15	91.85	2.00	29.91	6.89
СБР	100.00	0.00	98.05	5.28	56.82	0.28
ДПБ	100.00	46.07	44.05	2.93	22.63	22.71
ЦПЗ	100.00	70.17	28.72	8.52	9.99	23.77
СБАЛПФЗ	100.00	0.56	99.41	0.66	86.43	0.55
ЦКВЗ	100.00	0.00	100.00	1.31	63.32	0.00
СБЦО	100.00	2.81	96.22	0.55	57.58	0.74

**Капиталови разходи на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

в проценти

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Придобиване на ДМА			Придобиване на нематериални дълготрайни активи		
	стопански инвентар	инфраструктурни обекти	други ДМА	общо	програмни продукти	други
Университетски и национални МБАЛ	6.99	21.22	10.43	1.17	84.61	15.39
Областни МБАЛ	3.73	15.43	11.19	0.29	100.00	0.00
Градски МБАЛ	7.75	0.00	0.07	1.00	100.00	0.00
Общински МБАЛ	4.46	2.28	23.38	6.92	90.48	9.52
НСБАЛ	9.13	31.47	2.63	3.77	25.75	74.25
СБАЛББ	16.20	2.93	9.77	40.18	2.70	97.30
СБДПЛББ	10.10	7.18	30.55	9.90	78.12	21.88
САГБАЛ	0.89	0.00	28.94	0.56	100.00	0.00
СБАЛ	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
СБДПЛ	0.87	60.34	0.00	0.00	0.00	0.00
СБР	28.77	0.00	8.85	1.95	5.03	94.97
ДПБ	14.07	3.50	34.17	9.87	61.19	38.81
ЦПЗ	20.30	16.70	20.72	1.11	100.00	0.00
СБАЛПФЗ	0.46	0.00	11.90	0.03	100.00	0.00
ЦКВЗ	25.35	0.00	10.02	0.00	0.00	0.00
СБЦО	0.94	9.73	30.46	0.96	87.81	12.19

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

**Разходи на стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2010 г.**

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	332 760 882	133 159 019	5 244 291	118 099 475	76 258 098
Областни МБАЛ	278 820 656	141 392 043	5 577 558	56 248 455	75 602 600
Градски МБАЛ	39 674 059	22 179 596	1 174 779	6 140 545	10 179 139
Общински МБАЛ	164 964 971	95 569 379	3 351 009	23 493 626	42 550 957
НСБАЛ	142 888 511	46 909 979	1 955 837	58 422 501	35 600 194
СБАЛББ	4 236 193	2 129 663	279 808	668 518	1 158 204
СБДПЛББ	5 318 692	2 675 582	362 642	280 564	1 999 904
САГБАЛ	17 691 056	10 416 192	286 873	2 878 028	4 109 963
СБАЛ	2 381 316	1 470 573	34 049	146 620	730 074
СБДПЛ	6 707 286	4 053 973	277 745	355 705	2 019 863
СБР	25 351 958	12 433 119	2 086 494	187 570	10 644 775
ДПБ	16 887 951	9 950 299	1 278 142	1 232 238	4 427 272
ЦПЗ	12 095 458	7 159 887	855 370	1 220 912	2 859 290
СБАЛПФЗ	16 262 082	8 266 352	852 261	2 683 808	4 459 661
ЦКВЗ	3 451 216	2 206 267	151 148	372 602	721 199
СБЦО	90 206 535	27 158 371	1 149 270	48 598 730	13 300 164

**Разходи на стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2010 г.**

в проценти

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	Общо разходи	Разходи за персонал	Разходи за храна	Разходи за медикаменти	Оперативни разходи
Университетски и национални МБАЛ	100.00	40.02	1.58	35.49	22.92
Областни МБАЛ	100.00	50.71	2.00	20.17	27.12
Градски МБАЛ	100.00	55.90	2.96	15.48	25.66
Общински МБАЛ	100.00	57.93	2.03	14.24	25.79
НСБАЛ	100.00	32.83	1.37	40.89	24.91
СБАЛББ	100.00	50.27	6.61	15.78	27.34
СБДПЛББ	100.00	50.31	6.82	5.28	37.60
САГБАЛ	100.00	58.88	1.62	16.27	23.23
СБАЛ	100.00	61.75	1.43	6.16	30.66
СБДПЛ	100.00	60.44	4.14	5.30	30.11
СБР	100.00	49.04	8.23	0.74	41.99
ДПБ	100.00	58.92	7.57	7.30	26.22
ЦПЗ	100.00	59.19	7.07	10.09	23.64
СБАЛПФЗ	100.00	50.83	5.24	16.50	27.42
ЦКВЗ	100.00	63.93	4.38	10.80	20.90
СБЦО	100.00	30.11	1.27	53.87	14.74

**Разходи на стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	Общо разходи	Разходи за персонал	Разходи за храна	Разходи за медикаменти	Оперативни разходи
Университетски и национални МБАЛ	319 867 769	137 968 177	4 863 481	113 543 860	63 492 251
Областни МБАЛ	298 969 475	153 852 326	5 128 723	60 565 132	79 423 293
Градски МБАЛ	41 189 602	23 376 119	1 052 644	6 362 998	10 397 841
Общински МБАЛ	159 860 865	95 582 465	2 861 960	22 346 287	39 070 153
НСБАЛ	136 781 757	48 061 788	1 855 515	55 543 746	31 320 708
СБАЛББ	4 219 531	2 059 541	173 736	942 454	1 043 800
СБДПЛББ	5 667 279	2 728 174	404 098	260 748	2 274 259
САГБАЛ	11 209 869	6 352 662	178 624	1 848 720	2 829 863
СБАЛ	1 839 666	1 200 108	40 444	109 709	489 405
СБДПЛ	5 844 318	3 577 120	244 733	255 611	1 766 853
СБР	28 493 098	12 489 905	2 972 613	202 048	12 828 532
ДПБ	18 470 518	10 109 076	1 435 095	1 579 175	5 347 172
ЦПЗ	12 942 347	7 450 372	870 093	1 059 942	3 561 939
СБАЛПФЗ	10 834 805	5 218 591	635 456	2 036 728	2 944 030
ЦКВЗ	2 113 909	1 276 185	88 847	229 622	519 255
СБЦО	90 110 365	27 649 788	1 099 243	47 203 463	14 157 872

**Разходи на стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

в проценти

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	Общо разходи	Разходи за персонал	Разходи за храна	Разходи за медикаменти	Оперативни разходи
Университетски и национални МБАЛ	100.00	43.13	1.52	35.50	19.85
Областни МБАЛ	100.00	51.46	1.72	20.26	26.57
Градски МБАЛ	100.00	56.75	2.56	15.45	25.24
Общински МБАЛ	100.00	59.79	1.79	13.98	24.44
НСБАЛ	100.00	35.14	1.36	40.61	22.90
СБАЛББ	100.00	48.81	4.12	22.34	24.74
СБДПЛББ	100.00	48.14	7.13	4.60	40.13
САГБАЛ	100.00	56.67	1.59	16.49	25.24
СБАЛ	100.00	65.24	2.20	5.96	26.60
СБДПЛ	100.00	61.21	4.19	4.37	30.23
СБР	100.00	43.83	10.43	0.71	45.02
ДПБ	100.00	54.73	7.77	8.55	28.95
ЦПЗ	100.00	57.57	6.72	8.19	27.52
СБАЛПФЗ	100.00	48.17	5.86	18.80	27.17
ЦКВЗ	100.00	60.37	4.20	10.86	24.56
СБЦО	100.00	30.68	1.22	52.38	15.71

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

Дейност на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Средногодишен брой легла</i>	<i>Брой преминали болни</i>	<i>Среден престой на 1 болен</i>
Университетски и национални МБАЛ	6 233	308 953	6.1
Областни МБАЛ	10 161	474 424	5.8
Градски МБАЛ	1 580	73 961	5.4
Общински МБАЛ	8 219	330 870	5.4
НСБАЛ	2 122	97 311	5.8
СБАЛББ	384	8 873	12.6
СБДПЛББ	475	14 114	10.2
САГБАЛ	583	31 367	4.4
СБАЛ	160	4 338	3.2
СБДПЛ	632	15 625	8.9
СБР	2 539	73 141	7.4
ДПБ	2 597	12 391	59.5
ЦПЗ	1 364	18 480	21.2
СБАЛПФЗ	945	21 482	11.1
ЦКВЗ	209	5 610	8.5
СБЦО	1 593	97 278	5.0

Дейност на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Средногодишен брой легла</i>	<i>Брой преминали болни</i>	<i>Среден престой на 1 болен</i>
Университетски и национални МБАЛ	6 368	311 263	5.9
Областни МБАЛ	9 455	470 689	5.6
Градски МБАЛ	1 477	70 269	5.2
Общински МБАЛ	7 134	310 443	5.2
НСБАЛ	2 085	98 626	6.3
СБАЛББ	295	7 501	12.3
СБДПЛББ	470	14 661	9.6
САГБАЛ	324	18 599	4.0
СБАЛ	125	4 571	3.2
СБДПЛ	597	15 412	9.1
СБР	2 526	80 134	7.5
ДПБ	2 478	12 413	57.1
ЦПЗ	1 162	18 940	19.6
СБАЛПФЗ	742	18 415	11.2
ЦКВЗ	100	3 627	8.1
СБЦО	1 562	93 993	4.8

ПРИЛОЖЕНИЕ 5а

**Персонал по категории на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2010 г.**

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Лекари</i>	<i>Съотношение брой болни към лекари</i>	<i>Медицински специалисти по здравни грижи</i>	<i>Съотношение брой болни към медицински специалисти по здравни грижи</i>	<i>Друг персонал</i>
Университетски и национални МБАЛ	2 310	134	3 822	81	2 185
Областни МБАЛ	2 569	185	5 467	87	2 815
Градски МБАЛ	475	156	815	91	458
Общински МБАЛ	1 889	175	3 685	90	1 983
НСБАЛ	629	155	1 264	77	577
СБАЛББ	39	226	88	101	61
СБДПЛББ	33	427	65	218	65
САГБАЛ	144	218	331	95	136
СБАЛ	26	170	51	85	33
СБДПЛ	74	211	156	100	116
СБР	117	627	452	162	849
ДПБ	125	100	451	27	448
ЦПЗ	83	223	246	75	195
СБАЛПФЗ	93	232	227	95	135
ЦКВЗ	24	232	77	73	44
СБЦО	316	308	730	133	394

**Персонал по категории на групите лечебни заведения за болнична помощ
през 2011 г.**

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Лекари</i>	<i>Съотношение брой болни към лекари</i>	<i>Медицински специалисти по здравни грижи</i>	<i>Съотношение брой болни към медицински специалисти по здравни грижи</i>	<i>Друг персонал</i>
Университетски и национални МБАЛ	2 346	133	3 966	78	2 307
Областни МБАЛ	2 607	181	5 420	87	2 810
Градски МБАЛ	484	145	801	88	419
Общински МБАЛ	1 867	166	3 416	91	1 812
НСБАЛ	644	153	1 312	75	587
СБАЛББ	36	208	91	82	30
СБДПЛББ	42	348	73	201	40
САГБАЛ	74	251	199	93	84
СБАЛ	31	147	48	95	29
СБДПЛ	60	256	146	105	99
СБР	119	672	450	178	652
ДПБ	133	93	454	27	458
ЦПЗ	82	231	259	73	193
СБАЛПФЗ	80	230	188	98	114
ЦКВЗ	20	179	64	57	30
СБЦО	306	307	690	136	334

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

**Икономически показатели за дейността на групите лечебни заведения
за болнична помощ през 2010 г.**

в лева

Групи лечебни заведения за болнична помощ	Среден разход на 1 преми-нал болен	Среден разход на 1 легло	Среден разход на 1 легло-ден	Среден разход на 1 храно-ден	Среден разход на 1 лекарс-тводен	Среден приход на 1 легло
Университетски и национални МБАЛ	1 077	53 387	177	3	63	61 336
Областни МБАЛ	588	27 439	102	2	21	33 149
Градски МБАЛ	536	25 110	100	3	16	27 296
Общински МБАЛ	499	20 071	92	2	13	20 223
НСБАЛ	-	-	-	-	-	-
СБАЛББ	477	11 032	38	3	6	13 707
СБДПЛББ	377	11 197	37	3	2	12 871
САГБАЛ	564	30 345	128	2	21	33 859
СБАЛ	549	14 883	174	2	11	16 100
СБДПЛ	429	10 613	48	2	3	9 723
СБР	347	9 985	47	4	0	9 587
ДПБ	1 363	6 503	23	2	2	6 640
ЦПЗ	655	8 868	31	2	3	13 509
СБАЛПФЗ	757	17 209	68	4	11	25 128
ЦКВЗ	615	16 513	73	3	8	29 613
СБЦО	927	56 627	186	2	100	75 438

**Икономически показатели за дейността на групите лечебни заведения
за болнична помощ през 2011 г.**

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Среден разход на 1 преминал болен</i>	<i>Среден разход на 1 легло</i>	<i>Среден разход на 1 легло-ден</i>	<i>Среден разход на 1 храно-ден</i>	<i>Среден разход на 1 лекарс-тводен</i>	<i>Среден приход на 1 легло</i>
Университетски и национални МБАЛ	1 028	50 230	173	3	61	59 938
Областни МБАЛ	635	31 620	113	2	23	37 841
Градски МБАЛ	586	27 887	113	3	17	30 267
Общински МБАЛ	515	22 408	99	2	14	23 919
НСБАЛ	-	-	-	-	-	-
СБАЛББ	563	14 303	46	2	10	9 153
СБДПЛББ	387	12 058	40	3	2	13 508
САГБАЛ	603	34 598	149	2	25	36 889
СБАЛ	402	14 717	124	3	7	18 814
СБДПЛ	379	9 789	41	2	2	10 464
СБР	356	11 280	47	5	0	11 820
ДПБ	1 488	7 454	26	2	2	8 081
ЦПЗ	683	11 138	35	2	3	17 533
СБАЛПФЗ	588	14 602	53	3	10	16 423
ЦКВЗ	583	21 139	72	3	8	27 701
СБЦО	959	57 689	201	2	105	73 162

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

Среден разход на един преминал болен в стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2010 г.

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	1 077	431	17	382	247
Областни МБАЛ	588	298	12	119	159
Градски МБАЛ	536	300	16	83	138
Общински МБАЛ	499	289	10	71	129
НСБАЛ	-	-	-	-	-
СБАЛББ	477	240	32	75	131
СБДПЛББ	377	190	26	20	142
САГБАЛ	564	332	9	92	131
СБАЛ	549	339	8	34	168
СБДПЛ	429	259	18	23	129
СБР	347	170	29	3	146
ДПБ	1 363	803	103	99	357
ЦПЗ	655	387	46	66	155
СБАЛПФЗ	757	385	40	125	208
ЦКВЗ	615	393	27	66	129
СБЦО	927	279	12	500	137

Среден разход на един преминал болен в стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	1 028	443	16	365	204
Областни МБАЛ	635	327	11	129	169
Градски МБАЛ	586	333	15	91	148
Общински МБАЛ	515	308	9	72	126
НСБАЛ	-	-	-	-	-
СБАЛББ	563	275	23	126	139
СБДПЛББ	387	186	28	18	155
САГБАЛ	603	342	10	99	152
СБАЛ	402	263	9	24	107
СБДПЛ	379	232	16	17	115
СБР	356	156	37	3	160
ДПБ	1 488	814	116	127	431
ЦПЗ	683	393	46	56	188
СБАЛПФЗ	588	283	35	111	160
ЦКВЗ	583	352	24	63	143
СБЦО	959	294	12	502	151

ПРИЛОЖЕНИЕ 8

**Среден разход за един леглоден в стационара на групите лечебни
заведения за болнична помощ през 2010 г.**

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикамен- ти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	177	71	3	63	41
Областни МБАЛ	102	52	2	21	28
Градски МБАЛ	100	56	3	16	26
Общински МБАЛ	92	54	2	13	24
НСБАЛ	-	-	-	-	-
СБАЛББ	38	19	3	6	10
СБДПЛББ	37	19	3	2	14
САГБАЛ	128	75	2	21	30
СБАЛ	174	108	2	11	53
СБДПЛ	48	29	2	3	15
СБР	47	23	4	0	20
ДПБ	23	13	2	2	6
ЦПЗ	31	18	2	3	7
СБАЛПФЗ	68	35	4	11	19
ЦКВЗ	73	46	3	8	15
СБЦО	186	56	2	100	27

Среден разход за един леглоден в стационара на групите лечебни заведения за болнична помощ през 2011 г.

в лева

<i>Групи лечебни заведения за болнична помощ</i>	<i>Общо разходи</i>	<i>Разходи за персонал</i>	<i>Разходи за храна</i>	<i>Разходи за медикаменти</i>	<i>Оперативни разходи</i>
Университетски и национални МБАЛ	173	75	3	61	34
Областни МБАЛ	113	58	2	23	30
Градски МБАЛ	113	64	3	17	28
Общински МБАЛ	99	59	2	14	24
НСБАЛ	-	-	-	-	-
СБАЛББ	46	22	2	10	11
СБДПЛББ	40	19	3	2	16
САГБАЛ	149	85	2	25	38
СБАЛ	124	81	3	7	33
СБДПЛ	41	25	2	2	13
СБР	47	21	5	0	21
ДПБ	26	14	2	2	8
ЦПЗ	35	20	2	3	10
СБАЛПФЗ	53	25	3	10	14
ЦКВЗ	72	44	3	8	18
СБЦО	201	62	2	105	32